

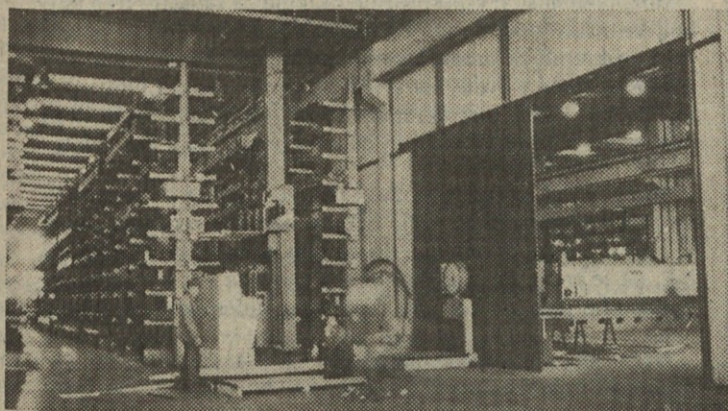
GRADISOV VESTNIK

Leto XXX

Ljubljana, 12. julij 1988

Številka 362

Tudi skladišni prostori na Letališki cesti v Ljubljani so bili namenjeni za pravo tovarno. Škoda, da ji ni bilo usojeno živeti ...

Za Kovinske obrate Ljubljana ni bilo druge rešitve

Odločba o likvidaciji

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnost sta na skupnem zasedanju zborov skupščine občine Ljubljana Moste-Polje 6. julija na predlog Izvršnega sveta skupščine občine sprejela odločbo o uvedbi redne likvidacije Gradisovega tozda Kovinski obrati Ljubljana. Več o KO Ljubljana na 2. strani.

Gradimo večje število premostitvenih objektov

Mostovi in viadukti

Kljub obljubam, da bomo v Sloveniji v prihodnje lahko gradili več sodobnih cestnih povezav, temu ni tako. Avtocesto bratstva in enotnosti gradimo le na 13-kilometrskem odseku od Šmarja Sáp do Višnje gore in tisti del, ki predstavlja južno ljubljansko obvoznico.

Podobno je z avtocesto Šentilj - Zagreb, kjer je v gradnji le tretja etapa hitre ceste skozi Maribor.

Na Obali, kjer so v poletni sezoni stalne, nepretrgane kolone vozil, so 7. julija odprli le kratko izolsko obvoznico, začetek gradnje osimskih cest pa se tudi vse bolj odmika.

Kljub temu Gradis sodeluje pri večini omenjenih projektov. O gradnji mostov, viaduktov in nadvozov preberite več na 12. in 13. strani.

C. P.

Delavci so sami predlagali, skupščina pa je potrdila ukrep

V LIO družbeno varstvo

Od začetka tega meseca velja v Gradisovem tozdu Lesno industrijski obrat v Škofji Loki drugačen režim kot v Gradisu nasploh: za tozd je bil sprejet ukrep družbenega varstva (uvedena je bila prisilna uprava), ukrep pa bo trajal eno leto.

Pobudo in predlog občini za uvedbo takšnega režima v njihovem tozdu so podali delavci škofjeloškega tozda sami. Potrebujemo pomoč, želijo si hitrega ukrepanja in to v pravo smer, saj si, tako menijo, samo na ta način lahko obetajo nadaljevanje svoje eksistence in razvoj v prihodnje.

Vodenje tozda s »prisilno upravo« zahteva veliko znanja in sposobnosti, kadru, ki ga ni bilo lahko pridobiti, pa so dana širša pooblastila kot jih imajo poslovodni delavci sicer; z uvedbo ukrepa, je bil namreč hkrati tudi nekoliko skrčen obseg običajnih samoupravnih pravic delavcev v tozdu.

Krmilo tozda LIO je zdaj v rokah tričlanskega začasnega kolektivnega poslovodnega organa. Vodi ga Leopold Ilovár, za finančno področje je zadolžen Franc Vodopivec, tehnično komercialno področje pa je s polovičnim delovnim časom prevzel Božidar Lukač, direktor tozda GE Jesenice. Mesto četrtega člana ZKPO je še odprto, zasedal pa naj bi ga tisti, ki bo tozd vodil po preteku ukrepa družbenega varstva.

Bolj kot vzdevka »prisilni upravitelj«, si novo vodstvo ob prevzemu dolžnosti želi resničnega hotenja in odnosov sodelovanja z vsemi člani kolektiva, da bi s skupnimi prizadevanji res prišli do željenih učinkov na daljši rok.

G. B.

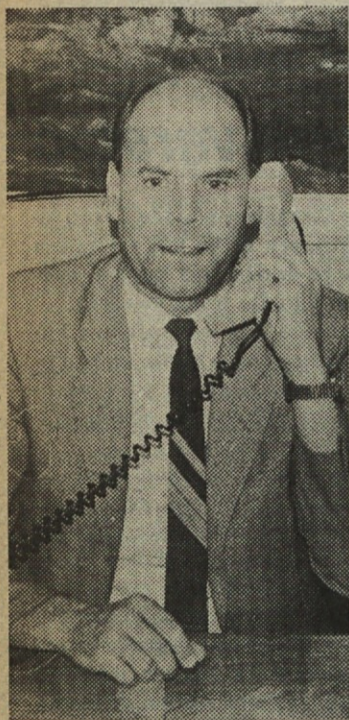

Nadvoz čez Dolenjsko cesto v Ljubljani je že zgrajen in asfaltiran. Čaka na otvoritev južne obvoznice, ki bo 1. oktobra.

KO Ljubljana – prva redna likvidacija
v občini Ljubljana Moste-Polje

Zoper odločbo ni pritožbe

Redna likvidacija Kovinskih obratov Ljubljana je prvi primer likvidacije kakšnega tozda oziroma delovne organizacije v občini Ljubljana Moste-Polje. Delegati Zbora krajevnih skupnosti in Zbora združenega dela, ki so morali odločati o usodi tega našega tozda na skupnem zasedanju zborov skupščine občine Ljubljana Moste-Polje 6. julija, so bili zato postavljeni pred težko odločitev. Vendar so bili praktično soglasno za likvidacijo.

Predsednik izvršnega sveta skupščine občine Ljubljana Moste-Polje **Miro Sotlar** o KO Ljubljana:

Kovinski obrati so primer, kako naj se v delovni organizaciji ne odloča za investicijo. So primer, ki bi se lahko rešil, če bi bilo dovolj denarja za premostitev raznih težav in dobrih razvojnih idej, tako pa se to poskuša reševati že pet let, in so tudi primer, ki je postal tako brezupen, da lahko zamaje vso delovno organizacijo.

Kakor je to boleče, smo na izvršnem svetu morali presekati to stanje, saj vsi podatki kažejo, da je položaj tak, da moramo v redno likvidacijo. Pojavljajo pa se določeni zapleti, saj ljudje niso navajeni, da se to dogaja in niti ni moremo doumeti, kaj to sploh pomeni. V tem trenutku je najbolj pomembno, da se tega čimprej zavejo in si poiščejo nova delovna mesta.

Za približno 50 delavcev smo našli delo v drugih ljubljanskih delovnih organizacijah, vendar se bo treba hitro odločiti, ker delavce potrebujejo zdaj, ko je sezona. V drugih tozdih Gradisa pa bi jih zaposlili okoli 100. Mi smo zadolžili vodstvene ljudi in tudi samoupravne organe Gradisa, da se pripravijo na skupščino in tam odgovorijo na vprašanja, ki bodo verjetno postavljena.

Uvodno obrazložitev dogajanja in sedanjega stanja v KO Ljubljana na seji zborov, ki jo je zelo korektno vodil predsednik občinske skupščine **Ivo Samec**, je podala predsednica komiteja za planiranje pri izvršnem svetu občine **Nina Jevšnik**. Med drugim je povedala, da se je stanje pričelo poslabševati že leta 1978, ko se je Gradis odločil za gradnjo tovarne gradbenih strojev (KO) na Letalski cesti v Ljubljani.

Delegati zborov so se že pred sejo lahko seznanili o problematiki KO Ljubljana v Delegatski tribuni, glasilu skupščine občine in samoupravnih interesnih skupnosti občine Ljubljana Moste-Polje. Razen daljše obrazložitve poteka dogodkov je zabeležen tudi sklep izvršnega sveta skupščine občine, sprejet 7. junija letos, ki se glasi:

Izvršni svet ugotavlja, da GIP Gradis tozdi Kovinski obrati z obstoječim proizvodnim programom in številom zaposlenih ni več sposobna posloovati pozitivno, trajno obnavljati družbenih sredstev, s katerimi posluje, in zagotavljati z ustavo zajamčenih pravic delavcev. Prav tako tozdi ni sposoben pokriti zapadlih obveznosti iz naslova kratkoročnih in dolgoročnih kreditov v okviru Gradisa in izven, ostali tozdi pa niso več pripravljeni solidarno pokrivati negativnega poslovanja in prevzemati previsokih kreditnih obveznosti.

Izvršni svet se je v razreševanju tekoče problematike v tem tozdu vključeval že od leta 1985, ko je tozdu naložil, da pripravi program ukrepov za odpravo motenj v poslovanju, ki naj bi temeljil predvsem na prestrukturiranju proizvodnje in pridobivanju ustreznih strokovnih kadrov. Vendar pa tozdi programa predvidenih ukrepov ni realiziral, kar je imelo za posledico tudi izgubo po ZR za leto 1985. Izvršni svet je zahteval, da se v razreševanje stanja v tozdu vključi tudi delovna organizacija, s tem da zagotovi učinkovito izvrševanje nalog na ravni DO Gradis. Ob vse večji zadolženosti tozda in negativnem tekočem poslovanju je izvršni svet imenoval tudi posebno delovno skupino, ki naj bi pomagala pri izdelavi sanacijskega programa. Gradis pa tudi teh možnosti ni izkoristil, saj komisije ni v potrebni meri vključeval v izdelavo programa. V sprejetem sanacijskem programu je ugotovljeno, da brez ustrezne solidarnostne pomoči delavcev ostalih toz-

Za skupno premagovanje nastalih težav

Delovni pogovor DPO in KPO

Vse hujša kriza v kateri se nahajamo in vse večje težave s katerimi se srečujemo ter negotovost, kako bo v prihodnje, so letos že drugič pripeljali do skupnega delovnega pogovora vodstev družbenopolitičnih organizacij Gradisa in članov kolektivnega poslovnega odbora DO.

Razpravljali so o kratkoročnih ukrepih za sanacijo treh najbolj kritičnih tozdov (oba Kovinska obrata in LIO), o dolgoročnih ukrepih za preprečevanje negativnih gibanj v teh treh tozdih oziroma v dveh, ker gredo Kovinski obrati Ljubljana v likvidacijo, kakor tudi ukrepih za izboljšanje angažiranosti in poslovanja v drugih tozdih in delovni organizaciji kot celoti.

Spregovorili so tudi o politiki delitve osebnih dohodkov in možnih nevarnostih za večje nemire oziroma možnosti stavk in pravočasnega ukrepanja, da do njih ne bi prišlo. Enotni so bili, da je treba še izboljšati obveščenost za kar so zadolženi poslovodni delavci, kot tudi družbenopolitične organizacije.

Načeli so tudi problem neustrezne oziroma slabe ali času neprimerne organiziranosti Gradisa, saj bo nujno treba rešiti vprašanja organiziranosti Inženiringa in DSSS ter se opredeliti do neomejene solidarnostne odgovornosti.

Na koncu so bile podane prve ugotovitve komisije za ugotavljanje odgovornosti za nastalo situacijo v Kovinskih obratih Ljubljana in v LIO Škofja Loka.

C. P.

dov v sestavi DO, tozdi Kovinski obrati zaradi visoke stopnje zadolženosti in negativnega poslovanja, ter ob upoštevanju stanja ostalih tozdov v okviru Gradisa, nima pogojev za nadaljnji obstoj.

Glede na navedeno izvršni svet ugotavlja, da na osnovi sprejetega sanacijskega programa in odločitve delavcev ostalih tozdov GIP Gradisa ni možna sanacija KO Ljubljana in je predlog o uvedbi redne likvidacije utemeljen.

Položaj v tozdu so obrazložili tudi predstavniki KO Ljubljana in DO Gradis, vendar bi si iz njihovih, tudi precej nasprotujočih si izjav, delegati težko izoblikovali enotno stališče, kaj storiti z obratom.

Precej mučno razpravo so delegati (bolj v zadnjih klopeh) komentirali nekako takole: »Pa naj to razčistijo sami med seboj!« Drugi delegat: »Ne znajo se več pogovarjati, tako daleč je že prišlo!«

Vsekakor bi bilo nujno, da bi predstavniki Gradisa pred sejo skupščine občine izoblikovali skupno stališče.

Na splošno atmosfera na seji ni bila naklonjena ohranjanju KO Ljubljana, tako ne med delegati, pa tudi predsednik IS skupščine občine je dal vedeti, da mu je že dovolj ubadanja z Gradisom.

Nekaj misli, ki so jih izrekli navzoči na seji: »Sprašujem se, ali je to začetek konca, ali začetek novega. Tako kot je šlo do sedaj, ne bo šlo več naprej v naši družbi.«

»Sklep skupščine bo v poduk Gradisu in drugim delovnim organizacijam. Torej popravljamo napake preteklosti.«

Zoper odločbo o uvedbi redne likvidacije Kovinskih obratov Ljubljana, ki sta jo sprejela zbor skupščine občine Ljubljana Moste-Polje ni možna pritožba, možen pa je upravni spor pri Vrhovnem sodišču SR Slovenije. Postopek redne likvidacije bo opravilo Temeljno sodišče v Ljubljani, Enota v Ljubljani.

Po zadnjih podatkih je v KO Ljubljana zaposlenih še 168 delavcev. V tako imenovanem jedru, ki naj bi kot dislocirana enota KO Maribor v Ljubljani opravljal predvsem servisno dejavnost, naj bi ostalo 90 delavcev (in še dodatnih 13, ki naj bi se predčasno, redno ali invalidsko upokojili letos ali v pričetku drugega leta). Za 41 delavcev je dogovorjeno, da gredo v druge Gradisove tozde, za 13 pa v druge delovne organizacije v Ljubljani. Za preostale še tečejo razgovori, delavci pa si seveda iščejo nove zaposlitve tudi sami.

Da bi to jedro lahko ostalo, pa bi Gradisovi tozdi morali sprejeti (in finančno podpreti) dopolnjen sanacijski program KO Maribor, ki bi vključeval tudi enoto v Ljubljani. Dokončna odločitev o sanacijskem programu KO Maribor bo znana v začetku avgusta, ko je predvidena seja delavskega sveta delovne organizacije.

M. M.

1. izredna seja konference OO ZS o KO Ljubljana

Ugotoviti odgovornost

1. izredna seja konference osnovne organizacije sindikata 1. julija 1988 je bila namenjena problematiki Kovinskih obratov Ljubljana. Svoje mnenje o predlogu likvidacije je moral namreč dati tudi sindikat.

Likvidacija KO Ljubljana razen tega tozda najbolj zadeva še Kovinske obrate iz Maribora, saj naj bi se k njim priključil del delavcev KO Ljubljana z omejenim proizvodnim programom.

Njihovo stališče, ki je bilo oblikovano na skupnem sestanku strokovnih delavcev, predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov KO Maribor in KO Ljubljana, je naslednje:

Del proizvodnega programa KO Ljubljana, za katerega so odgovorne službe ugotovile, da je rentabilen, se ohranja in se z pripadajočimi ljudmi priključuje našem tozdu kot delovna enota.

To obliko pa naša sindikalna organizacija in z njo vsi delovni ljudje Kovinskih obratov Maribor **podpiramo le ob pogoju, da bo s tem sočasno izvedena tudi sanacija kovinsko-predelovalne oziroma strojne dejavnosti v Gradisu.**

V tem primeru je potrebno v najkrajšem času pripraviti finančno konsolidacijo našega tozda v okviru Gradisa in jo vnesti v naš sanacijski program kot njegovo dopolnitev.

S stališči predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov Ljubljana Moste-Polje, sejo so imeli 16. 6., je delegate seznanil sekretar sveta Milan Zaletel:

Predsedstvo Obs ZS Ljubljana Moste-Polje predlaga, da se zaradi različnih informacij in stališč iz tozda Kovinski obrati in DO Gradis, takoj

sestanejo vsi odgovorni iz tozda Kovinski obrati in DO Gradis ter se dogovorijo za potek vseh aktivnosti do pričetka postopka redne likvidacije.

Predsedstvo Obs ZS vztraja, da se delavcem tozda KO Ljubljana redno in pravočasno zagotavljajo OD v skladu z zakonom oz. višini zajamčenih OD po eni od možnih variant, ki naj bi bila za delavce ugodnejša. Opredelitev, kako in iz katerih sredstev bodo zagotovljena sredstva za OD mora biti znana in objavljena samoupravnim organom in DPO takoj, da se ne bi pojavljali problemi tik pred izplačilnimi dnevi (s tako problematiko se je namreč Obs ZS in RS ZSS ukvarjal pred dosedanjimi izplačilnimi dnevi).

Glede problematike razporejanja delavcev, predsedstvo Obs ZS vztraja na zahtevi, da se s prerazporeditvami delavcev pohiti in poišče manj boleče rešitve za vsakega delavca. Zato zahtevamo angažiranje vseh odgovornih posameznikov, strokovnih služb in organov, da se te prerazporeditve izpeljejo tako, da z likvidacijo nikomur ne bodo prenehale pravice iz delovnega razmerja.

V samem sanacijskem programu je bila kot možna rešitev obravnavano tudi združevanje z Rikom in negativno opredeljeno mnenje o tem. Komisija za ugotavljanje odgovornosti v DO Gradis naj posebej opredeli odgovornost za to, da je bila ta varianta združevanja z Rikom zavrnjena!

M. M.

Po razpravi so delegati konference sindikata sprejeli naslednje sklepe:

Konferenca OOZS na osnovi spoznanjih dejstev in stališč osnovnih organizacij ugotavlja, da je postopek redne likvidacije tozda KO Ljubljana edina realna možnost.

Konferenca v celoti podpira in sprejema stališča Predsedstva OS ZSS Ljubljana Moste-Polje, sprejeta na seji 16/6-1988.

Konferenca OOZS zahteva, da se čimprej oblikuje, sprejme in začne izvajati dopolnilni program sanacije tozda KO Maribor, ki vključuje tudi ohranitev skrčenega programa proizvodnje v KO Ljubljana, ter da se v tem okviru definira tudi status delavcev, ki bi ostali za izvajanje tega programa.

V sklopu teh vprašanj je potrebno maksimalno pozornost posvetiti socialni varnosti delavcev ter v samem tozdu KO Ljubljana delovati v smeri likvidacije.

V KO Ljubljana morajo spoznati in sprejeti dejstvo, da morajo OD v tozdu biti usklajeni z dejanskimi možnostmi, predvsem pa uokvirjeni z zakonske okvirje.

Konferenci mora biti predloženo poročilo Komisije za ugotavljanje odgovornosti.

Za izvedbo sprejetih stališč so zadolžene strokovne službe tozdov (KO Ljubljana, KO Maribor) in delovne organizacije.

Konferenca pooblašča predsednika Konference, da sprejeta stališča posreduje na Konferenci delegacij in seji Občinske skupščine.

Andrija Pajtak prejema red zaslug za narod s srebrno zvezdo.

Odličja Jožetu Soviču, Andriji Pajtaku in Janezu Dimniku

Državna odlikovanja za gradisovce

Dobrim delavcem in družbenopolitičnim aktivistom podeljuje predsedstvo SFR Jugoslavije državna odlikovanja. Pred praznikom dneva borca, v petek 1. julija je predsednik skupščine občine Ljubljana Moste-Polje Ivo Samec podelil osem državnih odlikovanj.

Med dobitniki odlikovanj so bili tudi trije gradisovci in cer:

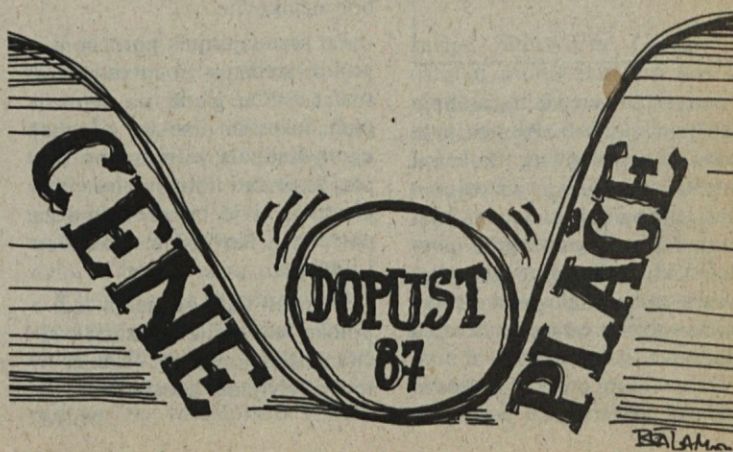
- Andrija Pajtak je prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo,
- Janez Dimnik je prejel red dela s srebrnim vencem in
- Jože Sovič prav tako red dela s srebrnim vencem.

Čestitamo še enkrat!

C. P.

Ivo Samec je predal Janezu Dimniku odličje, red dela s srebrnim vencem.

1. seja odbora za investicije

Odbor naj ne bo sam sebi namen

Zadnji dan v juniju se je na prvi, konstitutivni seji sestal novi odbor za investicije. V njem so Franc Perc iz GE Maribor, Jože Bricelj iz Gradbene operative Ljubljana, Vincenc Gartner iz SPO Ljubljana, Željko Petovar iz Inženiringa, Jože Malgaj iz GE Celje, Andrej Horjak iz GE Ravne, Edvard Štok iz Projektivnega biroja Maribor, Franc Cegnar iz LIO Škofja Loka in Janez Pogačnik iz OGP Ljubljana.

Za predsednika odbora so izvolili že dosedanjega predsednika, Franca Perca, tako da bo zagotovljena kontinuiteta dela odbora, saj je večina članov odbora novih.

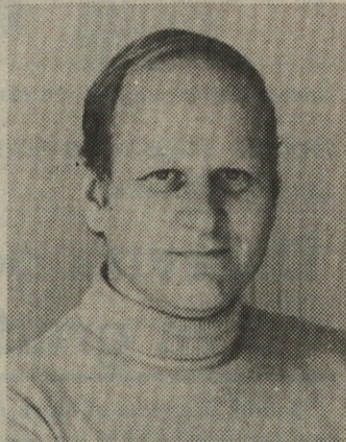
Po potrditvi poročila o delu odbora v preteklem mandatnem obdobju so opozorili na potrebo po ponovni afirmaciji vloge odbora. Njegova naloga mora biti zagotavljanje podjetniške učinkovitosti naložb in razvoja. Po mnenju članov so investicije prevečkrat tekle mimo odbora, tako da je ta bil bolj sam sebi namen.

Ugotavljali so tudi, da bi bilo potrebno usmerjati ne le naložbe za Štrojno prometni obrat, DSSS in Inženiring, temveč tudi druge večje skupne naložbe v skladu z razvojnimi cilji Gradiša, ne pa da jih odbor le naknadno obravnava.

● Na naložbe je potrebno gledati kot na operativno izvajanje razvoja in kot najpomembnejšo skupno dejavnost združevanja in jih usmerjati glede na dolgoročne trende razvoja. Vendar v naši družbi manjka pomemben povezovalni dejavnik – to je denar oziroma kapital, ki še nima ustreznih vloge in pomena. Investicijska politika bi bila neprimerno boljša, če bi bilo urejeno vprašanje odgovornosti do družbenega premoženja, oziroma če bi slabe odločitve za seboj potegnile tudi ustrezne sankcije.

Potrebno bo tudi natančneje določiti ali odbor za investicije le usmerja naložbe (k nekemu skupno določenem razvojnem cilju), ali pa naj obravnava tudi ekonomičnost posameznih investicij. Člani odbora so ugotavljali, da je to bolj naloga investitorja, oziroma investitorjev, kot pa odbora.

Delo odbora otežkočajo nedorečenost investicijske politike v

Franc Perc, še dve leti predsednik odbora za investicije.

Gradišu, razpršenost nosilcev odločanja ter neusklajenost nekaterih aktov v delovni organizaciji in tozidih.

Naloga, oziroma mesto odbora, naj bi bila povezava in usklajevanje med dolgoročno usmeritvijo, ki ni nujno odvisna od trenutnih potreb na trgu in njeno realizacijo preko konkretnih nalog (investicij).

Člani odbora so tudi opozorili na težave, ki nastajajo zaradi preveč raznovrstne opreme v Gradišu – različnih proizvajalcev – zaradi česar je otežkočeno (in dražje) vzdrževanje in servisiranje. Razpravljali so tudi o organiziranosti Gradiša in predlagali, da ne čakamo na spremembo zakonodaje, ampak že prej iščemo optimalno obliko organizacije in delitve dela. Spregovorili so tudi o problematiki vodenja in odločanja, ki morajo biti bolj učinkovite.

Pri seznanjanju s poročilom o porabi sredstev za investicije v tozdu SPO, glede na letošnji plan investicij, so še posebej ugotavljali, da je potrebno čim prej aktivirati horizontalni vrtni stroj, ki je bil nabavljen za potrebe Kovinskih obratov Ljubljana.

Delegati so se seznanili tudi o poteku realizacije investicij v računalniško opremo (članek o tem objavljamo posebej).

M. M.

V tozdu GE Gradnje Ptuj

150 podpisov za Janšo

Dogodki v zadnjem mesecu, ki so močno razburkali našo javnost, so imeli močan odmev tudi v našem tozdu GE Gradnje Ptuj.

Na osnovi pobude in dopisa OK ZSMS Ptuj – sekcije za nova družbena gibanja s katerim so pozvali mladince, da se prostovoljno pridružijo odboru za varstvo človekovih pravic, so mladinci v Gradišu začeli z akcijo zbiranja podpisov za izpustitev na prostost Janeza Janše in Davida Tasića. S tem naj bi podpisniki pomagali, da se ta problem čim hitreje reši.

Mladini se je pridružil tudi sindikat, tako da so skupaj zbrali čez 150 podpisov in jih poslali odboru za varstvo človekovih pravic v Ljubljano.

Ker seznam podpisnikov objavlja mladinsko glasilo Mladina, smo v njej zasledili tudi pristopno izjavo OO ZSMS in OO ZS tozda GE Gradnje Ptuj.

C. P.

1. seja odbora za načrtovanje in delitev dohodka

Reorganizacija DSSS in Inženiringa

Tudi delegati odbora za načrtovanje in delitev dohodka so že imeli prvo sejo. Bila je 7. julija v Ljubljani. Uvodoma so pregledali realizacijo sklepov v prejšnjem mandatnem obdobju, izvolili predsednika in njegovega namestnika, razpravljali o dopolnitvah gospodarskega načrta delovne organizacije za leto 1988, kar je bila osrednja točka na seji in podali mnenja glede zahteve tozda GE Gradnje Ptuj, da naj bi dvignili neto akontacijsko vrednost točke za 25 odstotkov.

Odbor za načrtovanje in razporejanje dohodka je glede na pomen imel v preteklem mandatu kar precej sej, bilo je sprejetih veliko sklepov s katerimi je skušal čim bolj vplivati na poslovanje delovne organizacije. Nekateri sklepi pa so kljub temu ostali neuresničeni, tako da bodo za njihovo realizacijo poskrbeli delegati novega mandata.

Izvolitev predsednika ni šla najbolj hitro in gladko. Izmed nekaj kandidatov je bilo treba zbrati tistega, ki bo to funkcijo opravljal najboljše. Na koncu je odločitev padla na Braneta Štreklja, ki je bil v preteklem mandatu predsednik DS DO, njegov namestnik pa je Janko Akerman iz Celja.

Pri razpravi o dopolnitvah gospodarskega načrta (GN) za letošnje leto je bilo ugotovljeno, da je bil načrt sprejet pogojno na zadnji seji DS DO, da pa je bilo treba do 30. junija narediti nekatere popravke in uskladitve glede na novo zakonodajo in predpise ter upoštevati še nekatere pripombe, ki so prišle iz tozdov. Tako dopolnjen in popravljen gospodarski načrt naj bi v tozidih sprejeli do 31. julija.

Sestavine GN se bistveno ne spreminjajo. Celotni prihodek, po planu naj bi ga letos dosegli v višini 373,9 milijarde dinarjev in dohodek v višini 104,4 milijarde dinarjev sta popravljeni le za malenkost, nekoliko drugačna pa je razporeditev dohodka – manj je obveznosti in več čiste dohodka. Le-tega naj bi dosegli poldrugo milijardo več, kar pomeni 81,1 milijarde dinarjev. Akumulacija naj bi znašala 8,85, rezervni sklad 4,18 in poslovni sklad 4,67 milijarde dinarjev.

Veliko je bilo govora o neučinkovitosti Gradiševih strokovnih služb in Inženiringa, tako da je bilo na koncu sklenjeno, da morajo le-ti do 15. avgusta pripraviti program ukrepov za izboljšanje poslovanja, kot garant, da bo to pravočasno in kakovostno opravljeno, pa so tozdi odločili, da bodo začasno zadržali plačevanje 15 odstotkov prispevkov za DSSS in Inženiring za drugo polovico leta.

C. P.

1., konstitutivna seja odbora za informacije

Bolj kritično o težavah

Enako kot delegatom delavskega sveta delovne organizacije, je potekel dveletni mandatni rok članom odbora za informacije DO GIP Gradisa, ki je izvršilni organ delavskega sveta.

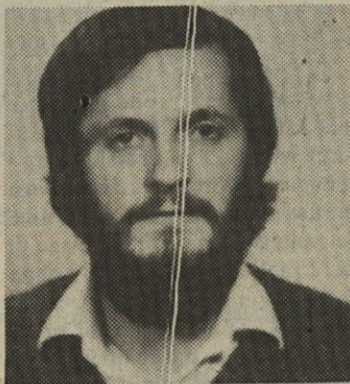
Odbor za informacije se je v novi sestavi sešel 21. junija na 1. konstitutivni seji.

Za predsednika odbora za informacije so člani predlagali dosedanjšega predsednika **Srečka Friša** in za tajnika **Milana Marčiča**. Predloga sta bila soglasno sprejeta.

Sprejet je bil tudi sklep, da je potrebno obvestiti tozde, da naj dajo predloge za nove člane uredniškega odbora Gradisovega vestnika, ker je dosedanjim potekel mandat. Odbor za informacije bo izmed predlogov izbral člane uredniškega odbora, ki pa jih mora potrditi še delavski svet delovne organizacije.

Člani odbora za informacije so se seznanili tudi s poročilom o delu v preteklem mandatnem obdobju in soglašali s programom dela, kot ga le-ta predvideva za prihodnje. Menili so, da je potrebno v Gradisu ohraniti sedanjí nivo informiranja, oziroma ga še izboljševati. Strinjali so se tudi s konceptom vsebinske zasnove in uredniške politike Gradisovega vestnika, ki daje poudarek vsestranskemu in objektivnemu obveščanju delavcev o vseh za njih pomembnih vprašanjih.

Zavzeli so se za odkrito in plemenito pisanje, ki je edino smotno in lahko veliko prispeva k razreševanju problemov znotraj Gradisa. Pisanje, ki je kritično ne zato, ker je to »moderno«, ampak zato, ker lahko le s tem pripomore k boljšim rezultatom in tako služi dolgoročnim

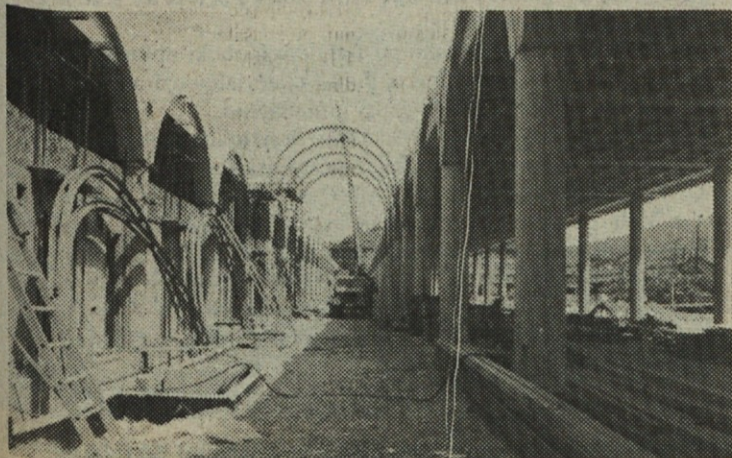
Srečko Friš, tudi v tej mandatni dobi predsednik odbora za informacije v Gradisu.

interesom Gradisa. Naloga tiska je, da opozarja na probleme in jih odkriva, naloga vodstva in strokovnih služb pa, da jih rešuje oziroma odpravlja.

Člani odbora za informiranje so predlagali nekaj konkretnih tem, ki bi jih bilo potrebno podrobneje in kritično obdelati – tako naprimer kadrovske politike v Gradisu, ki je v teh časih zelo pereč problem in za prihodnost delovne organizacije zelo pomembno področje. Predlagali so še analitične prispevke o odgovornosti na vseh nivojih, ki jo bo potrebno drugače opredeliti, če nečemo izgubljati vloge v gradbeništvu; o stabilizacijskih programih in administraciji; o ravnanju z delovnimi sredstvi.

Sredstva obveščanja pri nas šele dobivajo tisto vlogo in položaj, ki ju v razvitem svetu že dolgo imajo. Dobra obveščenost pa je eden od osnovnih pogojev za uspešnejše delo na vseh nivojih.

M. M.

Mariborska avtobusna postaja se že kaže v končni podobi.

Bo Gradisova stanovanjska zadruga kdaj shodila?**Ni lokacij za gradnjo**

S tem vprašanjem, ki nam ga občasno postavljajo vsi tisti, ki so pred leti izpolnjevali vprašalnike o interesu članov kolektiva glede ustanovitve Gradisove stanovanjske zadruge ter so potem, kot nam je znano, celo vplačali nekakšne pristopne dinarske deleže (50.000.- din), smo se napotili po odgovor k inž. Janezu Šubicu v ljubljanski Biro za projektiranje.

»Res je, da je pred časom pobuda o ustanovitvi Gradisove stanovanjske zadruge naletela na odziv določenega kroga zaposlenih. Res je tudi to, da so nekateri tudi že vplačali takrat odmerjene pristopne deleže. Pa vendar je od pobude do ustanovitve in potem zaživetja zadruge dolga pot, v katero je bilo vloženo že kar precej truda in prostovoljnega dela, da bi vsa stvar potem lahko obmirovala.

Osebnostno smatram, da sta največji oviri, zaradi katerih še nismo postavili tiste dokončne pike na »i«, pomanjkanje ustreznih lokacij in pa vsesplošni padec osebnega standarda. Zaradi jasnejšega odgovora na vprašanje, pa naj se vendarle pomudim in spregovorim še nekaj besed o registraciji. Vsi postopki v zvezi z registracijo so pripeljani tako daleč, da sam akt registracije sploh ni več problem.

Ob, oziroma po registraciji, pa je potrebno, da zadruga dela in združniki gradijo. Le s sočasnimi in podobnim, če že ne enakim interesom skupine, se pridobi članstvo za tvorno in ljubiteljsko delo. Naj to ponazorim še s primerom: kdo bi, na primer, blagajniška dela za potrebe zadruge opravljal zastopnik? In četudi bi kot nadomestilo za trud v zvezi z opravljanjem blagajniških poslov tej osebi dajali zgolj simbolične zneske, bi kaj kmalu ugotovili, da so sredstva skopnela.

Da bi torej zadruga zaživela, bi bilo potrebno najti kakšno večjo skupinsko lokacijo ter zbrati skupino zainteresiranih graditeljev, ki bi hkrati že imeli dovolj sredstev vsaj za začetek gradnje. Tem graditeljem v takem primeru ne bi bilo treba izgubljati časa z ustanavljanjem in organiziranjem zadruge. Ta pot je že prehojena in čas prihranjen. Registracijo bi lahko dosegli zelo hitro, dokler pa lokacij in interesentov ni, pa je bolje, da stvar miruje.«

G. B.

Avtobusna postaja v Mariboru**Lepotica sredi mesta**

Mariborska avtobusna postaja v teh dneh že dobiva svojo končno podobo. Betonska konstrukcija bo končana v začetku avgusta, nato pa bodo gradisovci pričeli urejati notranjost.

V času, ko to poročamo, bodo delavci delovne organizacije Kovina iz Visokega že končali z montažo jeklenih lokov, na katere bodo delavci Monterja iz Poljčan pritrdili aluminijasto podkonstrukcijo. Nato bodo na vrsti delavci mariborskega Kristala, ki bodo vse to zasteklili.

V tem času že zapirajo objekt, urejujejo pa tudi okolje. Kanalizacija je že gotova, sedaj pa polagajo še vodovod, cestno razsvetljavo ter semaforso kanali-

zacija. Delavcem Gradisa in ostalim monterjem gre ves čas gradnje vreme na roke tako, da potekajo dela do sedaj po planu.

Do 29. novembra, do takrat naj bi bila avtobusna postaja končana, je sicer še nekaj časa, toda sedaj prihajajo tista zamudna montažerska dela, ki bi utegnila premakniti otvoritveni dan. Maribor bo tako po dolgih letih le dobil sodobno avtobusno postajo.

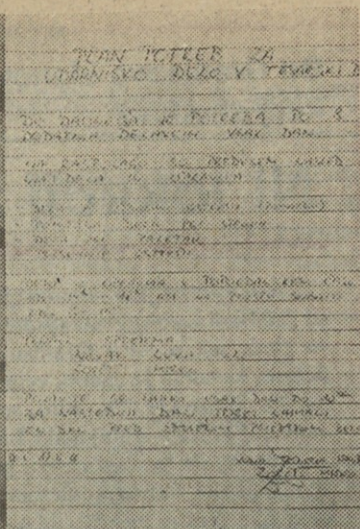
F. Š.

UDARNIŠKA V MIZARSKI

Od 23. 5. do 28. 5. 88
lahko zaposlamo vsak
dan po 6 režijcev

Tjake sprjema Preradil Tomaz
Emotil Jaka

Preradil Tomaz
Emotil Jaka

Nevsakdanja obvestila na vratarnici ob vhodu v tozd LIO.

Udarništvo v LIO še ni preživeto

Pošiljke niso smele kasniti

V začetku je bilo nekaj začudenja, nejevere in mnenj, da pač v letu 1988 ni pričakovati učinkov na poziv, kakršnega so družbenopolitične organizacije v tozdu LIO v maju nasloyle na svoje članstvo. In vendar je zadeva stekla, prevladala je zavest in pripadnost kolektivu, nekaj pa je pripomogla tudi značilna gorenjska trma (pa ne v slabem pomenu besede).

Družbenopolitične organizacije so obravnavale položaj, ko so v tozdu prevzeli več dela, ki pa ga je bilo treba izvršiti v kratkem roku. Za poslovnost in ugled je spoštovanje pogodbenih obveznosti samo po sebi umevna zadeva, kot tako pa so jo sprejeli tudi zaposleni.

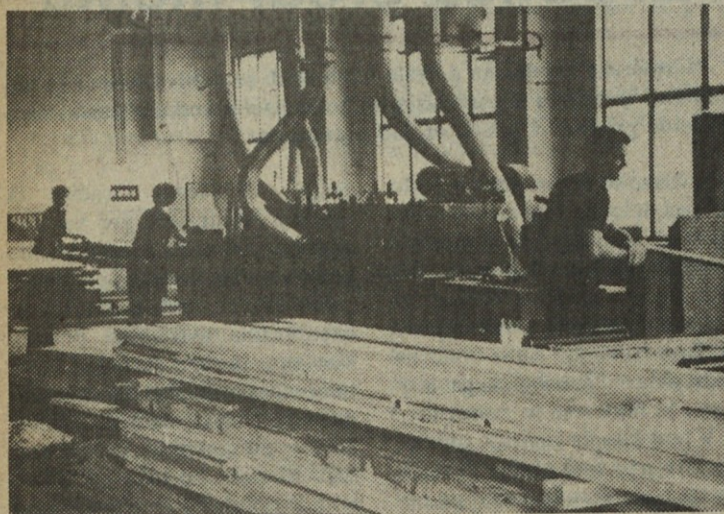
Predlog družbenopolitičnih organizacij je prišel na zbor delavcev, delavci pa so ga sprejeli in se obvezali, da bodo tako proizvodni kot režijski delavci v popoldanskem času ali v dela prostih dneh, udarniško, do konca meseca junija v proizvodnji opravili vsak vsaj po 20 (dvajset) udarniških ur.

Potrebo po dodatnih močeh so izkazovali sproti (glej sliko) z izobešenimi obvestili in sicer ločeno za mizarstvo in tesarsko delavnico.

Čeprav so nekateri sprva omahovali, so potem vendarle poprijeli vsi in tudi izpolnili svojo zaobljubo, ki so jo dali.

V delavnici je vsakdo poprijel za vse, kar je bilo treba narediti. Mojstri so nastavliali les in ga rezali, drugi so ga brusili, označevali (žigosali), sortirali glede na kakovost, zlagali, prelagali, lakirali in tako naprej. Prigovarjanja ni bilo, utrnila pa se je prenekatera kaplja znoja.

G. B.

Popoldanska izmena udarnikov ob novem stroju. Pošiljka je šla v ZDA.

Ob praznovanju krajevnega praznika Novih Fužin Parkirišče ob Fužinskem gradu

Potem, ko so uspešno zgradili novi fužinski most, so se delavci Gradbene opre rative Ljubljana lotili urejanja njegove okolice in sicer tistega dela med mostom in Fužinskim gradom, katerega del je tudi parkirišče, naredil Peter Gabrijelčič, ki je za oba mostova v Mostah (zraven sodi tudi most čez Grubarjev prekop) prejel visoka priznanja, med katerimi je tudi nagrada Borbe.

Parkirišče so odprli ob krajevnem prazniku Novih Fužin ter izkoristili priložnost za predstavitev nadaljnjega urejanja zaščitene področja fužinskega parka. Novourejeno parkirišče je vsekakor lepa pridobitev za ta del Ljubljane, za park pa večina meni, da naj bi ob njem nastal nek novi Tivolj in naj bi predstavljal vitalno točko ob Ljubljani.

Sprva je bilo mišljeno, da bodo ob otvoritvi novega parkirišča že oznanili pričetek del v parku, a so morali s tem počakati zaradi presahlih sredstev. Ne bi pa smeli kontinuitete del prekiniti, kajti to, kar je narejeno, zasluži pohvalo in spodbuja k nadaljnjemu urejanju zaščitene območja fužinskega parka.

Park bi bil priključen kompleksu graščine, del parka bi bil ograjen z živo mejo in zaščitnim zidcem iz kamna. Živa meja bi bila prekinjena v območju gra-

du, na tem mestu pa dodana kovana ograja. Sredi parka bi stal glasbeni paviljon. Tu naj bi našli prostor tudi mladinci in rekreativci, saj je predviden še večnamenski paviljon. V parku bodo nameščene klopi in drugi oblikovalsko zanimivi detajli, skladno s celoto.

C. P.

Ena od dveh žab - smetnjakov, ki sta posrečeno postavljeni ob parkirišču.

LIO zanimajo novi programi

Imate idejo?

Zaradi nastalih gospodarskih razmer v našem tozdu Lesno industrijski obrat v Škofji Loki, se obračamo na zaposlene v Gradisu, da nam z izdajami in predlogi na področjih kot so trženje, proizvodnja in novi programi, pomagata najti pot iz težkega položaja, v katerem smo se znašli - v dobro tozda LIO in s tem tudi uspešnejšega poslovanja Gradisa kot celote.

• Potrebujemo in želimo sveže ideje in predloge za področje lesnega stavbarstva in stavbnega mizarstva, za popestritev obstoječih programov oziroma nove izdelke iz lesa ali v kombinaciji z drugimi materiali.

• Ideje in predloge lahko posredujete v obliki opisane zasnove, opremljene s skicami in popisi materialov oziroma tudi v obliki razdelanega predloga za proizvodnjo.

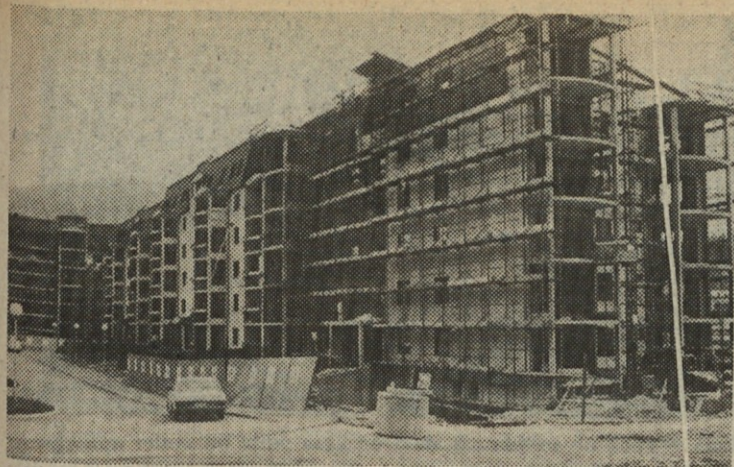
• Hvaležni vam bomo tudi za vsako prejeto idejo ali predlog s področij organizacija-produktivnost-kakovost in podobno, ki bi jo kazalo uporabiti in osvojiti.

• Vsako osvojeno koristno in uporabno idejo ali predlog bomo materialno ovrednotili in nagradili po veljavnih določilih skupnega sporazuma o inovativni dejavnosti v Gradisu.

• Ideje in predloge v okviru te objave pošljite do 30. avgusta na naslov GIP Gradis, Tozd LIO Škofja Loka, 64220 Škofja Loka, Kidričeva 56.

Dodatne informacije in pojasnila dobite po telefonu na številko 064/61-766 (Oman).

Za sodelovanje in pripravljenost se vam vnaprej zahvaljujemo!

40-stanovanjski blok na Javorniku, slikan v času gradnje, je zdaj že pripravljen za vselitev stanovalcev.

Na Koroškem se je odprlo nekaj novih gradbišč

Ravenčani lažje dihajo

V času, ko so dopusti poglavitna tema razgovorov in večina načrtuje, kje in kako bo preživela proste dopustniške dni, je ponekod glavna mrzlica že mimo. V tozdu Ravne začetek letošnjega leta nika - kor ni bil obetaven, hudo jim je primanjkovalo dela, krizni čas pa so reševali tudi na ta način, da so delavci glavino svojih dopustov že izrabili.

Še v mesecu marcu je bilo lahko doma kar okrog 90 ljudi in čeprav tudi še zdaj nimajo v celoti zasedenih svojih zmogljivosti za vse leto, vendarle lažje dihajo.

Uspelo jim je pridobiti nekatera nova dela in ljudi zaposliti, to pa je za toz in kraj, ki je usodno povezan z železarno in v kateri letos niso gradili nič novega, že nekaj.

Sredi aprila so poslali eno skupino v Istro v Barbarigo, potem pa pridobili še dva nova objekta: pošto na Ravnah v središču mesta in industrijsko halo za Lek v Prevaljah. Na Javorniku so medtem dokončali 40-stanovanjski

blok, gradijo pa tudi v Mariboru kotlovnico za TAM ter postorijo to in ono na različnih drugih lokacijah.

Pred dobrim mesecem so se začasno poslovili tudi od skupine, ki je za dlje časa odpotovala v Zvezno republiko Nemčijo v tamkajšnjo Gradisovo delovno enoto.

In z ozirom na to, da je minila šele polovica leta ter imajo še nekaj želez v ognju, niso pesimisti, čeprav se zavedajo, da bo težko nadoknaditi zamujeno in izgubljeno ob pomanjkanju del, ki jih je pestilo vse prvo četrtletje.

G. B.

Lokacija na Trgu svobode na Ravnah, kjer bo v šestih mesecih zgrajeno novo pošto poslopje.

Novice iz »totega konca«

Še preden je komisija za standard in rekreacijo v tozdu GE Maribor sestavila dokončno listo prosilcev za stanovanja, je novi predsednik te komisije **Milan Majerič** ugotovil, da mu je nekdo v njegovo pisarniško okno s ceste vrgel zajeten kamen. Sedaj se zaman trudi, da bi ugotovil kdo mu je namenil »to pošiljko«, ki naj bi verjetno pomenila nekaj »dodatnih točk« na prednostni listi prosilcev. Vsaj tako si je verjetno mislil tisti, ki je hotel na tak način prestrašiti predsednika. Pa s tem ne bo nič...

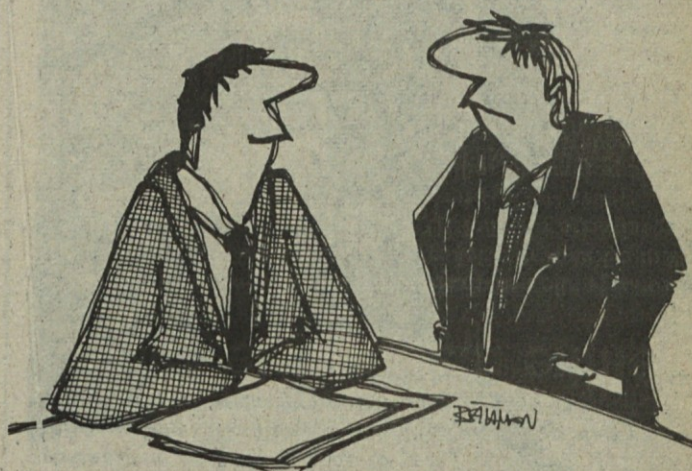
Pri gradnji avtobusne postaje v Mariboru so delavci naleteli na stara zapuščena vodnjaka. Pravzaprav gre za enega še uporabnega, drugi pa je že polovico zasut. Tega prvega bodo skušali, kolikor bo to mogoče, ohraniti in ga vkomponirati v okolje postaje. Gre za vodnjak, ki je globok okoli 15 metrov, v katerem je še okoli dva metra vode. Zanimivo je, da je vodnjak »suho zidan«, to je, kamenje je samo zloženo drugo na drugo. Včasih so bili za to vrsto gradenj nekateri pravi mojstri, danes pa je ta obrt skoraj izumrla.

V Mariboru že nekaj časa deluje novinarski klub, kjer se ob četrtkih srečujemo mariborski novinarji z predstavniki združenega dela in družbeno političnimi delavci mesta. »Točno opoldne« smo poimenovali urico izmenjave informacij, in treba je reči, da vlada za to zvrst informiranja veliko zanimanje. Še letos nameravamo spregovoriti tudi o problemih Gradisa v Mariboru, ter tako seznaniti novinarje in javnost z uspehi in težavami s katerimi se gradbeniki srečujejo v mestu ob Dravi.

Maribor je bil pred dnevi prizorišče ene največjih stavk po vojni pri nas. Stavkali so delavci TAM-a, MTT-a in Primata, pridružili pa so se jim še delavci Metalne, Elektrokovine ter TVT Boris Kidrič. V ospredju so bile predvsem težave z izplačilom osebnih dohodkov, ki trajajo že dalj časa. Delavci so zahtevali kar 50 odstotkov večji osebni dohodek, kar pa je v sedanjih situaciji v kateri se nahaja naše gospodarstvo bilo nemogoče uresničiti.

Delavci so po treh dneh prekinitev dela le spoznali, da svojih težav ne morejo reševati na ulicah, zato so se vrnili na delo, izgubljeni čas pa bodo nadomestili z delom v soboto in nedeljo. O svojih težavah se bodo pogovorili znotraj tovarniških plotov, kar je tudi prav, hkrati pa so obsodili obnašanje nekaterih posameznikov, ki s svojimi dejanji niso prispevali k pravemu namenu stavke.

Štrof

- Greš letos na morje?
- Ne, sem že bil. Ko sem bil v osnovni šoli!

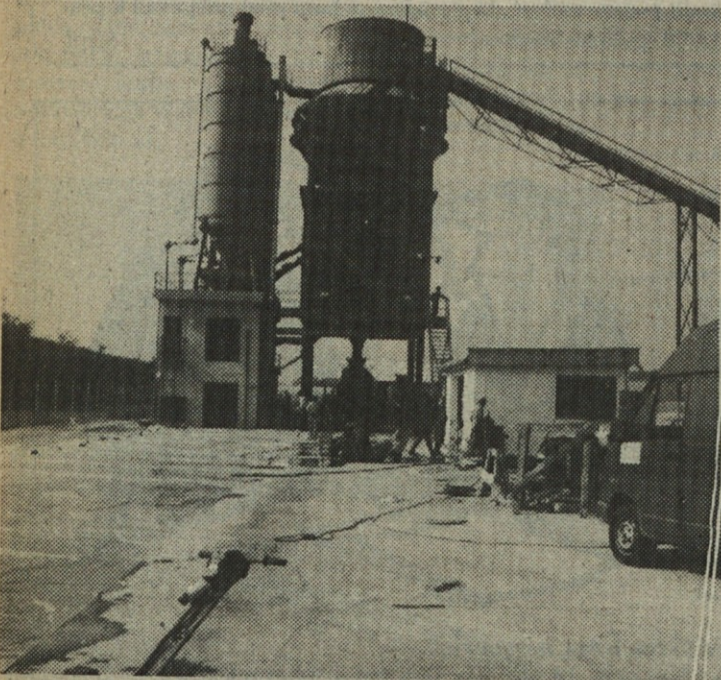
Mariborska gradbena enota je bogatejša za novo, sodobno separacijo, betonarno in drobilarno

Nova surovinska baza v Dogošah

V Mariboru že poizkusno obratuje nova sodobna surovinska baza, v sklopu katere so: separacije, drobilarne in betonarne. To je velika pridobitev za mesto ob Dravi. Mariborski Gradis pa je s tem postrojenjem dobil osnovo za pridobivanje kvalitetnih agregatov in betonov. Zamisel ni bila nova, o tem so v gradbeni enoti razmišljali že pred več leti.

Več je povedal vodja tega projekta inž. **Franc GACNIK**, direktor Gradbene enote Maribor: »V Dogošah smo imeli svojo surovinsko bazo že leta 1956, ko smo jo preselili iz Kidričevega v Maribor. Zaradi gradnje hidroelektrarne SD 1 smo morali lokacijo te baze prestaviti zahodno od dovodnega kanala, na vzhodni strani pa je bila omejitev odvodni kanal iz TAM-a. Terenski pogoji (naravna terasa) in kvaliteta gramoznega materiala pa sta dajala veliko prednost pred drugimi lokacijami v mestu Mariboru. Takrat je bila narejena velika strokovna napaka, da so na tej lokaciji dovolili izkoriščanje gramozja za tamponski material podjetju Nigrad, ker ta svoje naloge ni vršil strokovno pravilno in je le »ro-pal« dano lokacijo.

Leta 1984 je bila Gradisu predana »izropana gramoznica« Nigrada z osnovnim namenom, da jo tehnično in ekološko pravilno sanira. Pri strokovni oceni faz sanacije gramoznice Dogoše so postali vidni faktorji, da pomeni prva faza sanacije stare gramoznice 1,3 milijona kubičnih metrov gramozja, sanacija v drugi fazi (stara Gradisova gramoznica) še dodatnih 1,5 milijona kubičnih metrov gramozja in da je izredno realna še tretja faza, ki pa pomeni denivelacijo novega pokopališča na Dobravi, oziroma na vzhodni strani obstoječe gramoznice.

Ko bo urejeno še okolje, bo baza v Dogošah v ponos Gradisu.

Ti pogoji so bili odločilni, da smo se odločili, da ta problem rešimo **STROKOVNO**, predvsem z upoštevanjem vseh ekoloških zahtev. Ker je šlo za dejstvo, da je stara separacija v Dogošah dotrajana (obratovala je od leta 1965) in da je separacija na Pobrežju izkoriščena, smo se odločili za »Razvojno nalogo – Sanacija gramoznice Dogoše«, ki nam je morala odgovoriti na vprašanje upravičenosti nove lokacije, načina izkoriščanja in o sami tehnični izvedbi separacije in betonarne.

Formiran tim v okviru razvojne naloge je celotno nalogo razdelil v tri sklope: drobilarna, separacija in betonarna. Prav gotovo predstavlja za mesto Maribor osnovni problem – oskrba s peski, kot osnova za malte (družbeni in privatni sektor). To obvezo smo sprejeli za svojo in projektirali drobilarno, ki nudi dovolj peska za vse, čeprav je včasih kapaciteta 25 m³/h premalo za pokritje vseh porabniških konic.

Osnovni problem pa je bil stopnja izkoriščenosti same separacije. V mariborski regiji, kjer imamo opravka z izrazito visokim odstotkom eruptivnih kamenin, je način izkoriščanja naravnega bogastva brez drobljenja, prava ekološka napaka. Po temeljitih analizah z našim Centralnim laboratorijem v Ljubljani, smo se **ODLOČILI**, da uredimo separacijo in drobilarno tako, da dobi-

Robert Pernek ob sodobnem elektronskem pultu od koder upravlja postrojenje v Dogošah.

mo v tehničnem oziru največji izkoristek naravnega bogastva, saj je to tudi garant, da ne odpiramo novih ekoloških ran. Menim, da nam je to v celoti uspelo, saj nam prvi rezultati potrjujejo zastavljeno pot, da mora biti izkoristek naravne danosti gramozja minimalno 90 odstotkov.

Danes so rezultati že pred nami. Na sami separaciji dosegamo 45 m³/h, v drobilarni pa 25 m³/h. Dejstvo pa je, da imamo možnost predelave vedno v tiste frakcije, ki so trenutno potrebne in da odvisnih frakcij več ni. Tja smo to osnovno načelo dosegli, ipa smo se morali poslužiti več znanstveno strokovnih načel, ki so narali to pogojevale.

Sveveda ne bi bilo prav, če tega truda ne bi kronali še z novo betonarno za transportni beton, za kar smo načrtovali stolpno betonarno SB 70. V bistvu predstavlja ta betonarna uporabo novih mešalcev po sistemu BHS, ki ga je osvojil KO Maribor, izpopolnjeno z najsodobnejšo avtomatiko DORNER PDS 80, ki omo-

goča procesno vodenje betonarne z 200 programi (recepturami) in vodenje prodaje agregatov preko 50-tonske tehtnice, ki izključuje različna mnenja o točnosti dosedanjega doziranja.

Pri tej stolpni betonarni smo napravili še dodatno izpopolnitev – možnost dela do minus 20 stopinj pod ničlo. To je sicer teoretično mogoče, vendar pa smo praktično usposobljeni (avtomešalci) le za obratovanje do minus 10 stopinj pod ničlo in sicer skoraj tako, kot v normalnih pogojih. Novost pri tem je to, da smo sprojektirali in vgradili sistem ogrevanja s toplim zrakom, ki ne vnaša dodatne vlage.

Nova surovinska baza v Dogošah že dela. Odpravljajo se otroške težave, vendar že dosega planirane cilje. Menim, da je to pridobitev za Gradis, saj strokovno zastavljeni cilji, ki so tudi strokovno realizirani, predstavljajo tisti garant, ki nam obeta boljši jutri.

Franjo Stromajer

Za uspešno postavitve surovinske baze si posebno priznanje zaslužijo:

- razvojna služba na DSSS, ki je imela prefinjen posluh po konkretnih željah in mogočnostih oskrbe regije z osnovnimi materiali. Prav njim gre tudi posebna zahvala za resnično in nesebično sodelovanje pri vzpostavljanju tehnoloških procesov, posebno pa še pri formiranju prve betonarne, ki posluje po najnovejših JUS predpisih, kar je idejno vodil inž. **Andrej Peteln**,
- strojno konstrukcijski biro, ki je znal naše ideje in zahteve strokovno pravilno oblikovati in spremljati njihovo realizacijo. Moram poudariti, da nam ne bi bilo mogoče realizirati teh idej brez inž. **Franc Marinčiča**, ki se mu moram še posebej zahvaliti,
- tehnična služba pri DSSS, ki je spremljala gradbeno realizacijo tehnološkega procesa,
- operativna grupa v GE Maribor, ki je prevzela celotno montažo in usposobitev dragocenih naprav, ki jo je vodil inž. **Izidor Krunic** s sodelavci: inž. **Viktor Mernik**, **Milan Hodnik**, **Ljubo Jankovič**, **Ilija Ereiz**, **Mirko Šprinzer** in **Anton Rajk**,
- strojno prometni obrat, ki je z razumevanjem spremljal naše napore po čimmanjših stroških in planiranem efektu. Pri tem moram posebej poudariti zasluge direktorja SPO inž. **Staneta Fidlerja**, ki je znal s strojniško tankočutnostjo prislusniti novim idejam tudi na področju osnovnih surovinskih baz,
- ne moremo pa biti zadovoljni z obnašanjem obeh Kovinskih obratov, ki nista v fazi nastajanja novega obrata konstruktivno sodelovala, čeprav bi morala kot proizvajalca betonarni biti zelo zainteresirana glede novih tehnoloških postopkov (avtomatizacije procesa, toplo zračno ogrevanje, dopolnitev mešalcev in doziranje dodatkov).

S fotoaparatom po naših gradbiščih po Gorenjski

Gradbišče tozda GE Jesenice na Bledu

Že v začetku bomo kar naravnost povedali, da smo podatke in slikovno gradivo, ki ga objavljamo v tej številki, zbrali z namenom, da bi ga objavili že v prejšnji – pa ga potem zaradi stiske s prostorom nismo.

Lipov center za inženiring in marketing

O odprtju nove poslovne stavbe delovne organizacije LIP z Bleda so nas sredstva obveščanja pač prehitela.

Objekt stoji ob samem vstopu na Bled na desni strani ceste, Jeseničani pa so ga zgradili v enem letu.

Vanj sta bili vloženi dve milijardi dinarjev (investitor je zbral kar dve tretjini potrebnih sredstev sam), z naložbo pa je

pridobil 2.862 kvadratnih metrov novih površin.

V Centru je LIP odprl tudi svoj nov prodajni salon s površino 740 kvadratnih metrov, v njem pa predstavlja komplet sortiman izdelkov svojih petih proizvodnih tozдов.

Center za inženiring in marketing na Bledu približno mesec dni pred otvoritvijo.

Trgovsko turistični center

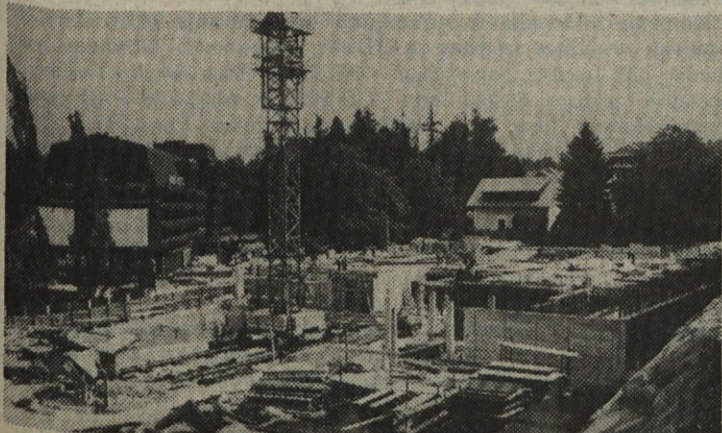
Z deli v trikotniku med hoteli Park, Golf in Toplice na Bledu so delavci GE Jesenice začeli meseca februarja, predviden zaključek del pa bo marca prihodnje leto.

Po načrtih radovljanskega Planuma bo tod zrasel večdelni objekt; v kompleksu je predviden prostor tako za družbeni kot zasebni sektor. Družbenemu sektorju bodo na voljo lokali za trgovske in gostinske storitve, zasebniki pa naj bi predstavili ponudbo domače obrti.

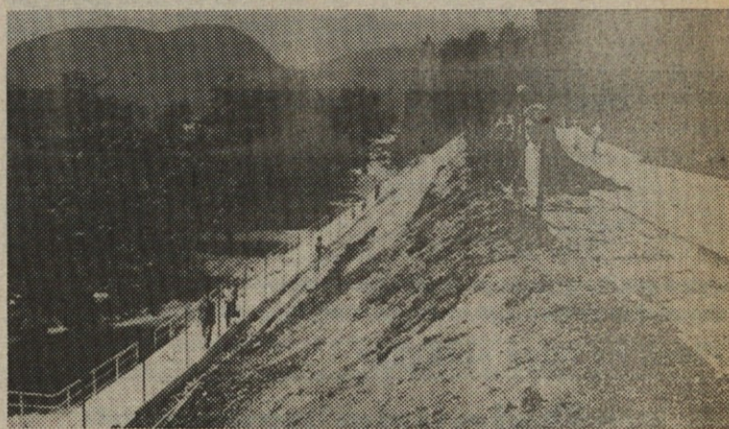
V delu objekta, kjer bodo

družbeni lokali, sta predvideni dve etaži, v delu z lokali zasebnikov pa ena. Skupaj bo v objektu na razpolago nad 3.000 kvadratnih metrov novih prodajnih površin, s pokritimi garažami pa bodo nadomestili tudi izgubo nekdanjega parkirišča.

Jeseničani gradijo objekt po principu »gradnja za trg«.

Pred pričetkom gradnje Trgovsko turističnega centra Bled so imeli

Humusiranje strme brežine je bilo zamudno opravilo, delo pa je bilo treba v celoti opraviti ročno.

Blejsko kopališče

Dela pri Blejskem kopališču so trajala približno dva meseca.

Nekdanje stare, še pred vojno zgrajene kopališke kabine, so se kljub temu, da jih je zob časa že načel, trdovratno upirale odstranitvi.

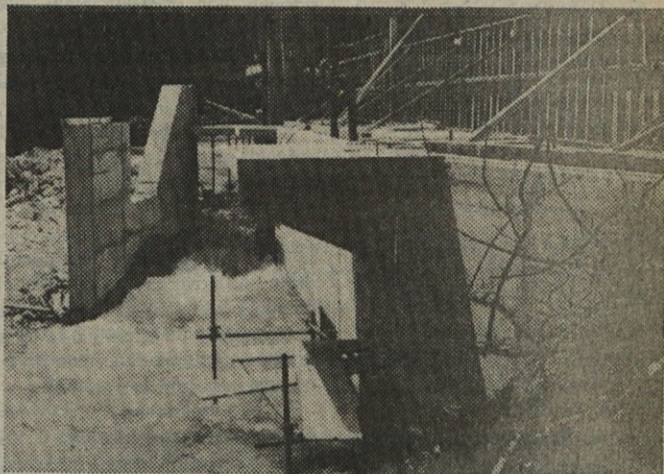
Gradisovci so nekoliko uredili spodnji plato, razširili bife, nad platojem pa uredili brežino in ob sprehajalni poti zasadili novo drevje.

G. B.

Na Bistrici v Vratih

Mala HE Mojstrana

Nedaleč od Mojstrane, pri starem zajetju, od koder je dobivala vodo za svoje potrebe nekdanja cementarna, so delavci tozda GE Jesenice v začetku tega leta pričeli z gradnjo novega zajetja z mostom prek Bistrice ter malo hidroelektrarno, za katero je investitor Elektrogorenjska Kranj.

Zajetje pri mostu za gozdno cesto bo z elektrarno povezano z nekaj nad kilometer dolgim cevovodom, le-ta pa bo skoraj v celoti vkopan v teren zemljišča. Za cevovod bodo prvič pri nas uporabljene uvožene poliestrske cevi s premerom 120 centimetrov, zelo stroge pa so tudi zahteve varstvenikov narave kar se tiče povrnitve zemljišča v prvotno stanje.

G. B.

Izgled gradbene jame po zaključenem izkopu. Na gradbišču je podoba zdaj še drugačna in se bo spreminjala iz dneva v dan.

Prešli na nova »pravila«

Delovna enota HE Vrhovo

Vzporedno z obsežnimi pripravljalnimi deli na gradbišču v Vrhovem, ki so bila vsa uspešno končana in se je medtem tudi dejansko že pričela gradnja samega objekta hidroelektrarne kot prve v načrtovani verigi bodočih HE na spodnji Savi, so v Gradisu oziroma v vseh pri gradnji sodelujočih tozdih tekli postopki za ustanovitev začasne skupne delovne enote po 375. členu zakona o združevanju dela. Organizacijsko nov model je ne le izoblikovan; na gradbišču se od prvega junija že ravna po novih 'pravilih', o teh in pa o novostih z gradbišča pa smo dobili nekaj novih informacij iz prve roke pri inž. Željku Petovarju, ki je po pooblastilih tozdvodja te delovne enote.

Sklepe o organiziranju skupne delovne enote so sprejeli Gradisovi tozdi GE Nizke gradnje in Gradbena enota iz Maribora, Gradbena enota Celje, Gradbena operativna Ljubljana in Gradisov Inženiring. Drugi (SPO, Interna banka itd.) sodelujejo v skladu s splošnim sporazumom. Izoblikovati je bilo potrebno tudi samoupravni sporazum o ustanovitvi enote v taki obliki s po zakonu zah-

tevanimi elementi ter spremljajoče samoupravne akte-poslovnike, vključno z organizacijsko shemo, ki je bila tudi potrjena. Usklajevanje je potekalo sproti, saj so strokovno-delovno skupino za pripravo 'pravil' sestavljali člani sodelujočih tozdvod in vodstvo projekta.

Naše smo nekaj imen odgovornih delavcev delovne enote Vrhovo: za operativnega vodjo je bil imenovan **Marko Skribe**, gospodarskofinančna opravila vodi **Kristina Nose**, vodje posameznih faz oziroma objektov pa so **Daniilo Senič**, **Veljko Flis**, **Dragan Dordević** in **Aleksander Milojević** - vsi diplomirani inženirji.

Da bi bili v operativi doseženi kar največji učinki, so skupine na gradbišču strogo specializirane - zanesljivo strokovne, natančne in hitre.

V svojem kratkem raportu je vodja DE Vrhovo omenil tudi podatek, da je bilo novo gradbeno dovoljenje izdano v prvi polovici junija, od tega datuma dalje pa operativna že opravlja čista gradbena dela in so prve armature in betoni že vgrajeni.

Še eno zanimivost bomo omenili ob koncu tokratnega zapisa o Vrhovem. Na tem gradbišču bodo gradisovci prvokrat uporabili povsem nov sistem opaženja za betoniranje masivnih betonskih konstrukcij. Načrtan je bil v domači hiši in to v Tehnični službi, potrebne elemente pa so izdelali v tozdi Kovinski obrati Maribor in v Lesno industrijskem obratu v Škofji Loki.

Delegati v organih DS DO

Na 2. redni seji delavskega sveta delovne organizacije Gradis so bili za naslednje mandatno obdobje dveh let imenovani delegati v izvršilne organe in komisije po posebnih samoupravnih aktih in sicer:

Odbor za načrtovanje in razporejanje dohodka: Janko Akerman - GE Celje, Štefan Žemva - GE Jesenice, Milan Petek - GE Maribor, Slobodan Paripović - GE Nizke gradnje Maribor, Mira Juhart - GE Ravne na Koroškem, Marija Očkerl - Kovinski obrati Maribor, Ivan Štulj - OGP Ljubljana, Brane Štrekelj - Gradbena operativna Ljubljana, Alojz Ferle - Interna banka Ljubljana in Ciril Marolt - DSSS - tajnik.

Odbor za investicije: Jože Malgaj - GE Celje, Jože Bricelj - Gradbena operativna Ljubljana, Franc Perc - GE Maribor, Andrej Horjak - GE Ravne na Koroškem, Franc Cegnar - LIO Škofja Loka, Janez Pogačnik - OGP Ljubljana, Vincenc Gartner - SPO Ljubljana, Edvard Štok - Biro za projektiranje Maribor, Željko Petovar - Inženiring Ljubljana in Božidar Kramar - DSSS - tajnik.

Odbor za varstvo pri delu: Gojko Lončarič - GE Celje, Janez Vodopivec - Gradbena operativna Ljubljana, Ivan Kos - GE Nizke gradnje Maribor, Andrej Drobnič - SPO Ljubljana, Bogomil Mernik - GE Gradnje Ptuj in Tone Habič - DSSS - tajnik.

Odbor za kadrovanje in izobraževanje: GE Celje, Zoran Klun-Peric - GE Koper, Zmagor Bračun - Gradbena operativna Ljubljana, Miroslav Zemljčič - GE Nizke gradnje Maribor, Edvard Bališ - GE Ravne na Koroškem, Ljuba Požar - Kovinski obrati Maribor, Miro Primorec - GE Maribor in Darinka Rancinger - DSSS - tajnik.

Odbor za standard in rekreacijo: Marko Markelj - GE Jesenice, Lidija Likovič - Gradbena operativna Ljubljana, Franc Čontala - GE Maribor, Ferdinand Kraner - GE Nizke gradnje Maribor, Leon Gašparič - Biro za projektiranje Ljubljana, Pavla Majcen - GE Gradnje Ptuj, Igor Tramšak - Inženiring Ljubljana in Rajko Čampa - DSSS - tajnik.

Odbor za informacije: Marjan Čebokli - GE Jesenice, Aleksander Bojanič - GE Koper, Franjo Štromajer - GE Maribor, Srečko Friš - Kovinski obrati Maribor, Polona Kejžar - LIO Škofja Loka in Milan Marčič - DSSS - tajnik.

Odbor za varovanje poslovne tajnosti: Vjekoslav Neral - GE Nizke gradnje Maribor, Hubert Kovačič - GE Ravne na Koroškem, Marina Zaviršek - SPO Ljubljana in Marinka Nahtigal - DSSS - tajnik.

Komite za SLO in družbeno samozagot: Aleks Potočki - GE Jesenice, Maribor Žagar - GE Celje, Anton Visinski - GE SGradnje Ptuj, Sonja Seljan - GE Koper, Ivan Verhej - GE Maribor, Franc Roškar - GE Nizke gradnje Maribor, Gligor Stakič - GE Ravne na Koroškem, Franc Kumer - LIO Škofja Loka, Miroslav Jakomin - Kovinski obrati Ljubljana, Vladimir Kontrec - Kovinski obrati Maribor, Jurij Klobučar - OGP Ljubljana, Zdravko Lažetič - SPO Ljubljana, Mitja Korelc - Biro za projektiranje Ljubljana, Damir Supić - Biro za projektiranje Maribor, Marjan Jordan - Inženiring Ljubljana, Milica Mirč - Gradbena operativna Ljubljana, Igor Šebenik - DSSS Ljubljana, Ivanka ceglar - Interna banka Ljubljana, Ivan Dolar - Uprava delavskih domov Ljubljana, Bojan Kovačič - predsednik DS DO, Franc Kositer - predsednik poslovnega odbora DO, Tomaž Škerjanc - predsednik konference OO ZSMS, Slavko Šarič - predsednik konference OO ZS, Igor Letig - predsednik konference OO ZK in Andrej Odar - upravitelj obrambnega in varnostnega načrta DO.

Komisija za kadrovska stanovanja: Drago Branc - GE Jesenice, Franjo Štromajer - GE Maribor, Jože Bogataj - LIO Škofja Loka, Anton Corel - OGP Ljubljana, Rastko Petančič - Inženiring Ljubljana in Matija Krnc - DSSS - tajnik.

Komisija za podelitev Gradisovih nagrad in diplom: Vili Rojc - GE Celje, Alojz Kepic - Gradbena operativna Ljubljana, Marjan Starovasknik - GE Maribor, Polona Kejžar - LIO Škofja Loka, Božo Šef - DSSS Ljubljana in Marinka Nahtigal - DSSS - tajnik.

Komisija za izvedbo in spremljanje uresničevanja SaS o skupnih osnovah za delitev sredstev za OD: Egon Koštomaj - GE Celje, Ivan Bardič - GE Jesenice, Sonja Seljan - GE Koper, Zlata Hribar - Gradbena operativna Ljubljana, Stanka Čurin - GE Maribor, Alenka Jež - GE Nizke gradnje Maribor, Miran Kert - GE Ravne na Koroškem, Franc Rakun - Kovinski obrati Ljubljana, Štefan Rebernik - Kovinski obrati Maribor, Marija Gorjanc - LIO Škofja Loka, Ivan Škulj - OGP Ljubljana, Ludvik Šiftar - SPO Ljubljana, Ljudmila Zupančič - Biro za projektiranje Ljubljana, Radovan Kotnik - Biro za projektiranje Maribor, Kristina Nose - Inženiring Ljubljana, Emil Korenjak - GE Gradnje Ptuj, Janez Raušl - DSSS Ljubljana, Ivanka Cigler - Interna banka Ljubljana, Ivan Doler - Uprava delavskih domov Ljubljana in Darja Pavlin - DSSS - tajnik.

Koordinacijska komisija za spremljanje uresničevanja zakona o združenem delu: Egidija Mravljje Košir - GE Jesenice, Igor Letig - GE Koper, Žarko Slabe - Gradbena operativna Ljubljana, Miran Majerič - GE Maribor, Tatjana Zemljčič - GE Nizke gradnje Maribor, Ludvik Rudolf - GE Ravne na Koroškem, Zinka Mihelič - SPO Ljubljana, Zoran Kraigher - Biro za projektiranje Maribor, Branko Dobrijevič - GE Gradnje Ptuj, Igor Jošt -

Za delo pri SNG dobiva GE Maribor same pohvale.

Gradisovci od 1. aprila delajo v dveh izmenah. Zahtevna gradnja stropne konstrukcije nove velike dvorane mariborskega gledališča

Borštnik ne straši Gradisa

Z majhno slovesnostjo so pred dnevi delavci mariborske Gradbene enote v bistvu končali z gradbenimi deli III. faze izgradnje SNG, čeprav bo potrebno še marsikaj postoriti. Na vrsti so sedaj notranja obrtniška dela, streha, fasada in še marsikaj. Več kot dva meseca so gradisovci hiteli z deli v dveh izmenah od 6.–14. in 14.–22. ure. To se je obrestovalo, saj so v tem času dela potekala po planu.

Z deli so tako daleč, da za letošnje Borštnikovo srečanje ni nikakršne bojazni, da bi morali ponovno gradbeniki »kaj improvizirati« ter tako omogočiti gledališčnikom ter občinstvu normalne pogoje.

Juro Kislinger, pomočnik upravnika za naložbe pri SNG: »Prva velika naloga sedaj je, da napravimo nad dvorano ostrešje in jo pokrijemo. Začeti bo treba tudi s fasado tako, da lahko za tem nadaljujemo z notranjimi deli. Tudi žerjava na bomo več potrebovali, čeprav s tem stiske gradbiščnega prostora še ne bomo odpravili.

S temi končanimi deli smo uresničili strategijo gradbenega odbora, da objekt zapremo in postopoma z ozirom na finančne in druge težave in omejitve, ki so sedaj nastopile z deli počasi napredujemo. Streho in fasado bi naj uredili še letos pred zimo.

Naša želja je, da bi danes leto že lahko v kleti uporabljali novo malo dvorano, ter tako prišli etapno uporabljati novi del SNG. Željo imamo tudi, da bi do takrat končali z opremljanjem obrata družbene prehrane poleg male dvorane; če pa najdemo do takrat tudi investitorja za kuhinjo, pa seveda še to.

Hkrati gradimo še novo transformatorsko postajo, kajti že sedaj nam primanjkuje električne moči. Če že sedaj priklopimo vse porabnike v starem delu pri-

de do izpada električne energije. Novi transformator moramo zgraditi do pričetka obratovanja male dvorane.

Velika pridobitev za nas bo tudi dobava lastnega generatorja. Že sedaj plačujemo tudi do 15 milijonov dinarjev električne energije. S tem računamo, da bomo prihranili tudi do 40 odstotkov stroškov za električno energijo. Seveda pa je vse odvisno od pritoka denarja. Če bo tako kot sedaj, potem dvomim, da bo dvorana končana do konca leta devetdeset kot smo načrtovali.

Zanimivo je, da načrtujemo takšen gostinsko restavraciji del, ki ne bi služil samo nam gledališčnikom, ampak bi bil odprtega tipa. Tako bi bilo možno po predstavi še malo posedeti in se v miru pogovoriti o predstavi kar pa dosedaj v Mariboru ni bilo nikjer mogoče, ker se lokali po deseti uri večinoma zapro.

Z dokončanjem gradnje nove dvorane bomo poleg dvorane pridobili še nekatere manjše vzporedne prostore, ki pa jih tudi nujno potrebujemo. Seveda nas vse skupaj močno zanima kako bo z akustiko. Verjamemo strokovnjaku za akustiko inž. Mašeri, saj je sodeloval tudi pri notranjem projektiranju Cankarjevega doma. Sicer pa počakajmo vsi skupaj še malo pa bomo videli.«

Franjo Štromajer

Od 1. julija spet višje participacije v zdravstvu

Zdravje ni poceni

Skupščina Zdravstvene skupnosti Slovenije je s 1. julijem določila nove valorizirane in dodatne participacije oziroma doplačila, ki jih morajo uporabniki plačati za nekatere zdravstvene storitve, zdravila, ortopedske pripomočke in nadomestke. Participacije so se povečale v povprečju za 24,8 odstotka.

Za prvi kurativni pregled v enotah osnovne zdravstvene dejavnosti (brez zobozdravstva) morajo uporabniki iz svojega žepa plačati 4.000 dinarjev, za ponovni pregled pri zdravniku v osnovni zdravstveni dejavnosti, vendar za največ tri preglede, ki sledijo prvemu, je treba doplačati 2.000 din.

Obisk zdravnika na domu, ki je opravljen na vašo zahtevo ali zahtevo vaših svojcev vas bo olajšal za 10.000 dinarjev, vsak prvi pregled v specialistični ambulanti stane 8.000 dinarjev, vsak ponovni obisk pri specialistu, vendar za največ tri obiske, ki sledijo prvemu specialističnemu pregledu, bo treba plačati 3.000 din.

Zobozdravstvene storitve bodo morali uporabniki pokriti v višini 40 odstotkov polne cene, za storitve zobne protetike pa 60 odstotkov polne cene. Prvi obisk pri zobozdravniku v nočnem času stane po novem 2.400 dinarjev, najcenejše je čiščenje zobnega kamna – 400 din, zalivka stane 1.200 din, nadomestilo fasete, cementiranje stare prevleke, demontaža prevleke ali krone in oddelitev vmesnega člena prav tako 1.200 din, za vsako reparaturo ali prilagoditev proteze pa 2.200 dinarjev.

5.600 din stane inlay nadzidek, začasna prevleka ali člen v začasnem mostičku ter gred, opornica ali jahač. Nekoliko več, 5.900 din je treba odšteti za vsak člen v mostovni konstrukciji.

Dražja je polna kovinska prevleka 8.200 din, druge prevleke so po 10.500 din, za vsako krono z zatičkom pa je treba odšteti 11.700 dinarjev. Najdražje so totalna proteza 17.000 din, parcialna proteza 21.200 din in začasna totalna ali parcialna proteza 27.700 dinarjev.

Neurgentne prevoze z reševalnimi avtomobili je treba od 1. julija plačevati v višini 80 odstotkov polne cene, vendar največ 30.000 dinarjev po prevozu, za vsak reševalni prevoz pri nujni medicinski pomoči pa 3.500 dinarjev.

Za zdravila in sanitetni material na recept mora vsak uporabnik plačati 4.000 dinarjev. Za očala in vsak slušni aparat je treba odšteti po 10.000 din, za ortopedske čevlje 21.200 din, za bergle 1.900 din in za aparat za omogočanje glasnega govora 9.400 din.

Invalidski voziček je po 29.500 din, vsak električni stimulator pa 41.400 din.

Za oskrbni dan v bolnišnici ali zdravilišču pri večkratni hospitalizaciji, vendar za največ 60 dni v koledarskem letu je treba odšteti 4.400 din, za medicinske storitve pri bolnišničnem ali zdraviliškem zdravljenju je treba ob vsakem sprejemu plačati 20.000 din. Izračun kaže, da bi vas 15-dnevno zdravljenje v bolnišnici ali zdravilišču stalo 140.000 dinarjev.

Plačevanja participacije v zdravstvu so oproščeni otroci, šolarji, učenci v srednjem usmerjenem izobraževanju, redni študentje, nosečnice, nosilci partizanske spomenice, borci, brezposelne osebe, ki prejemajo denarno pomoč, upokoјenci z varstvenim dodatkom in tisti uporabniki, ki so zaradi slabega gmotnega položaja oproščeni plačevanja participacije. V tem krogu je okrog 40 odstotkov vseh upravičencev, ta krog pa se bo do konca leta najverjetneje še povečal.

C. P.

**Pripravljalna dela
za novo Kardeljevo cesto v Ljubljani**

Piloti za most čez Mali graben

V Ljubljani so pred kratkim stekla pripravljala dela na novi Kardeljevi cesti, predvsem na delu ceste od južne obvoznice do Ceste v Mestni log, ki ga financira republiška skupnost za ceste, na odseku od Aškerčeve ceste do Ceste v Mestni log, ki naj bi ga financirala mestna skupnost za ceste, pa ni skoraj nobenih znamenj, da bodo tam kdaj gradili.

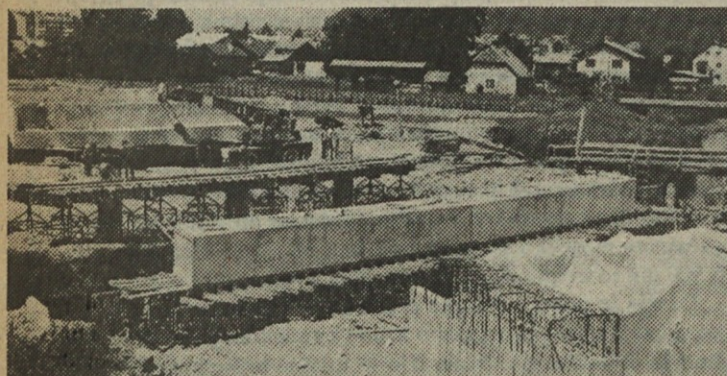
Najbolj živo je na gradbišču mostu čez Mali graben. Tam so gradisovci že zabili 44 prednapetih armaranobetonskih pilotov, dolgih do 24 metrov. Piloti imajo premer 70 centimetrov, so votli in vsak tehta približno 12 ton.

Izvedba del je bila zahtevna (poševno zabijanje pilotov), dostopnost pa slaba, tako da so morali čez Mali graben postaviti začasen jekleni most, ki je deloval kot ploščad za zabijanje pilotov v rečno strugo, hkrati pa je

omogočal transport težke mehanizacije na levi breg. Pilote so zabijali s samohodno zabijalno napravo, ki je bila skonstruirana in v celoti narejena v Gradisu.

Nov most bo dolg 57 metrov. Sedaj na njem že delajo delavci SCT, ki polagajo horizontalne grede in bodo most tudi končali. Zgrajen bo hitro, do konca septembra, potem pa bo čakal na začetek gradnje ceste, le-ta pa je odvisen od dotoka denarja, ki ga sedaj še ni.

C. P.

Gradis je zabil pilote, SCT pa dela naprej na mostu čez Mali graben.

Južna ljubljanska obvoznica

Otvoritev bo 1. oktobra

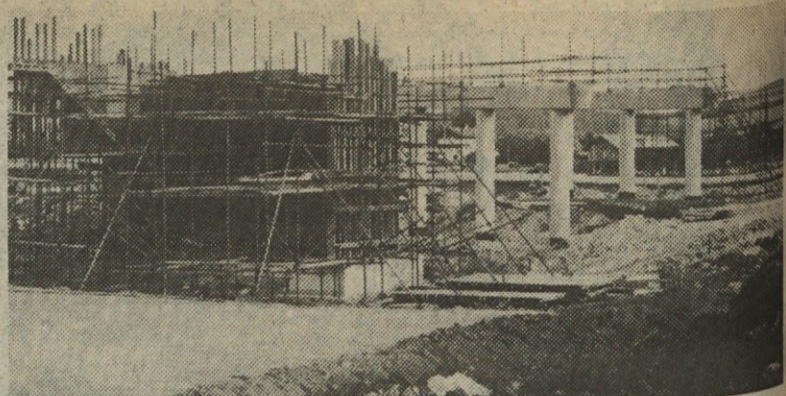
Že nekaj let traja zahtevna gradnja ljubljanske južne obvoznice, ki poteka po nenosilnih barjanskih tleh. Obvoznica bo dolga nekaj več kot šest kilometrov, šla pa bo od Dolgega mosta in se preko nadvoza nad Dolenjsko cesto priključila na staro avtocesto bratstva in enotnosti proti Zagrebu.

Gradis sodeluje pri gradnji južne obvoznice z mostovi in viadukti. Tako je bil zgrajen most čez Ljubljanico in nadvoz nad Dolenjsko cesto na Rudniku. Oba objekta sta že končana in čakata samo še na cesti, ki bo tudi končana v roku (gradi jo SCT), tako da bo otvoritev, te prepotrebne cestne povezave, tako kot je bilo planirano, 1. oktobra letos.

S to gradnjo bo skoraj v celoti sklenjen prstan okrog Ljubljane (poleg že pred leti zgrajene zahodne in severne obvoznice), kar je bilo glede na vse močnejše prometne tokove nujno potrebno.

C. P.

Nadvoz nad Dolenjsko cesto na Rudniku je že zgrajen.

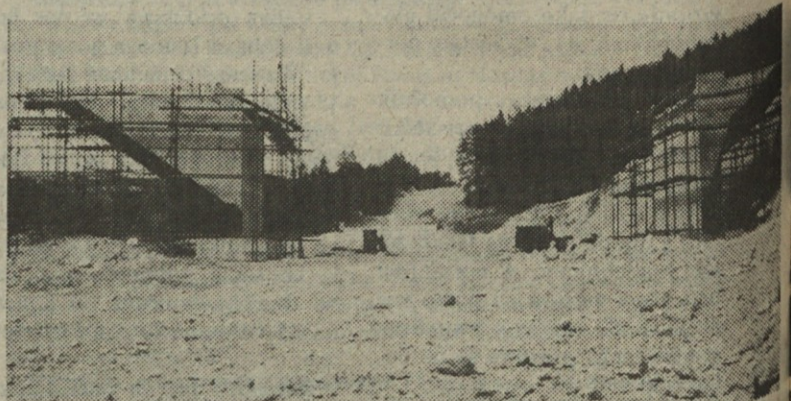
Največji objekt je v Cikavi pri Šmarju. Nadvoz bo sestavljen iz treh polj, skupaj z delom deteljice pa meri okrog 65 metrov.

Gradnja objektov na avtocesti proti Zagrebu

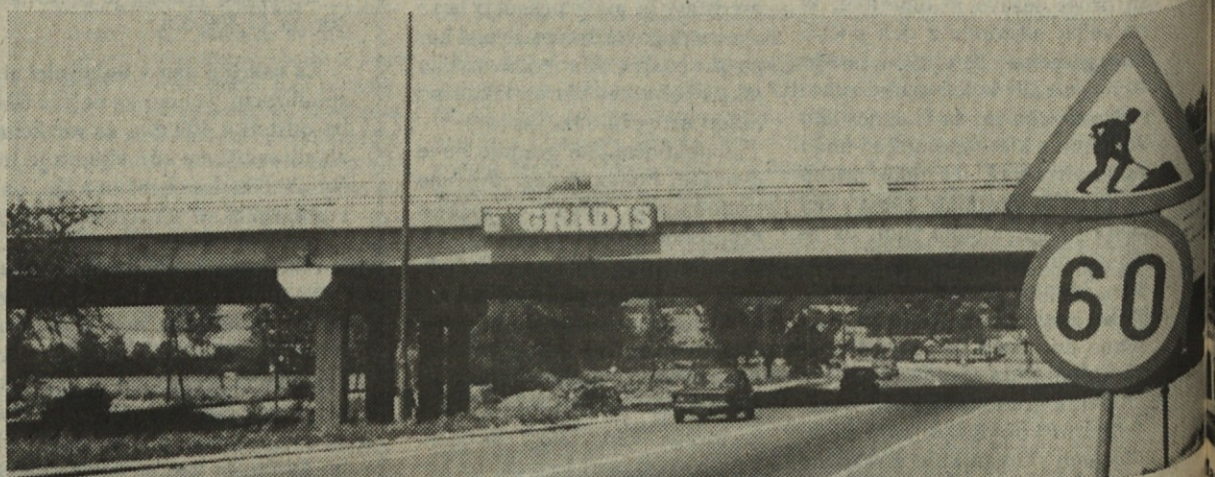
Uradno naj bi

Turistični val je v tem mesecu znova zgostil promet na že tako prenatrpanih jugoslovanskih cestah. Kolone vozil se premikajo počasi, živci voznikov so napeti, na rovaš vzdrževalcev in graditeljev cest pa leti plaz kletvic kljub temu, da si prav slednji prizadevajo omogočiti uporabnikom cest boljše vozne pogoje. Konec koncev je to njihov kruh.

Pred dnevi smo s fotoaparatom obiskali Gradisova gradbišča ob avtocesti bratstva in enotnosti na odseku Šmarje Sap – Višnja gora, potem pa povprašali še za nekaj podatkov in zvedeli za še eno jugoslovansko posebnost: investitor Skupnost za ceste Slovenije je zaradi pomanjkanja sredstev v najprimernejši sezoni za gradnjo, dela uradno ustavil, izvajalci pa jih, kljub

Najtežji dostop je v kamnitem useku pri Veliki stari vasi, kjer bo že razcepljena cesta prečkala gozdna pot.

3. etapa hitre ceste skozi Maribor

12. julija po odseku C

Gradnja 3. etape hitre ceste skozi Maribor na odsekih A in B (izvajalec je SCT) trenutno zamuja za mesec dni (zaradi slabega vremena), gradbeniki pa se bojijo, da bo prišlo do še večje zamude, če bo za gradnjo zmanjkalo denarja. Kljub temu bodo v Mariboru dočakali otvoritev odseka C (izvajalec je Gradis). Stara Šentiljska cesta je sedaj eno samo gradbišče.

Turisti so že pred vrati, stanje na vpadnici pa je obupno. To bo verjetno marsikoga odvrnilo od obiska naše države. Toda kot da ni nikomur mar, kar se dogaja takorekoč pred vhodom v našo turistično deželo. Kaj nam pomagajo nekatere nove ceste in obvoznice znotraj republike in domovine, ko pa je vanjo skoraj nemogoče priti. Pa pri tem Gradis in SCT nista prav nič kriva, čeprav krasita njuna znaka gradbišče hitre ceste od Šentilja do mesta ob Dravi.

Delavci Gradisa skrbno in hitro opravljajo svoja dela, kolikor jim pač dopušča finančna situacija. Rastejo nadvozi in viadukti, vidna pa je že tudi trasa bodoče obvoznice. Delavci Gradbene enote Maribor uspešno končujejo svoj del na trasi, pa tudi nizkograjčani so zadovoljni z potekom svojih del.

Friderik Mernik nam je o trenutnih delih povedal: »V začetku julija naj bi končali odsek C. To je del križišča Šentiljske s Praprotnikovo, nadvoz in ulica Pod vinogradi. Nekaj problemov imamo z ulico Pod vinogradi kjer je prišlo do odločitve, da se zamenja ves tranzitni vodovod proti Šentilju in Kungoti.

Projekta sicer še nimamo, kljub temu pa upam, da zaradi tega ne bo zastoja pri gradnji. Dosedanje cevi so bile iz plastike, ker pa na tem kraju zemlja rada drsi, je le ta pričel puščati. Sedaj bomo naredili kovinskega. Če bo vreme ugodno bomo z deli do takrat končali. Sedaj je za te okoliške prebivalce železnica velika ovira, ko pa bomo končali z deli na odseku C teh zamaškov ne bo več.

Del Šentiljske ceste, ki spada pod odsek C bomo pričeli prenavljati po končanju hitre ceste, ker bo treba odstraniti celoten zid, s tem pa bi zaprli del šentiljske ceste, ki pa je že sedaj preobremenjena.

Največja ovira pa je vsekakor predstavitev carinarnice. Ko bo izgrajena nova bo trajalo še ne-

kaj časa, da se cariniki preselijo, šele potem bomo mi lahko zgradbo odstranili. Zemeljska dela moramo pričeti pri najnižji točki, da lahko sproti delamo odvodnjavanje. Vsi nasipi naj bi se gradili iz gline. To pa zahteva izredno suho vreme, ker je drugače nemogoče delati.

Gradisovcev nas je tukaj nekaj več kot dvesto. Ovira nas tudi pralnica železnice in še druge ovire, toda upam, da nam bo kot vedno le uspelo pravočasno končati z deli. Nadzor je zelo strog, toda še sreča, da imamo dobre delavce in take delovodje kot je Srečko Plavec, ki dela na tej trasi.

Tehnični pregled in nato otvoritev bo v torek, 12. julija, to je takrat, ko se bo v tiskarni tiskalo naše glasilo. Takrat bo odprt najpomembnejši mestni objekt na hitri cesti – nadvoz nad hitro cesto, železnico in Šentiljsko cesto pri Cevovodu. Dela bi po prvotnem terminskem planu morala biti dokončana že lani decembra, nov rok je bil letošnji 30. junij, zaradi slabega vremena pa se je vse še malo zavleklo.

S tem pa še ne bo zgrajen celoten odsek C tretje etape hitre ceste. Poleg že omenjenih del na ulici Pod vinogradi in dela Šentiljske ceste je prišlo do spremembe projekta, saj nadhoda pri Tovarni mesnih izdelkov ne bodo gradili, temveč namesto njega nadvoz pri Tovarni stikalnih naprav, dobrih sto metrov višje. Nadvoz bo seveda dražji (za eno milijardo), vendar bo to majhna razlika v primerjavi s tistim, kar bodo Mariborčani dobili. Objekt mora biti zgrajen v šestih mesecih, a prej morata mariborski in republiški sis za ceste zbrati potreben denar. Upajmo, da ga bodo le našli.

Ni dvoma, da delavci Gradisa ne bi upravičili zaupane naloge in z dograditvijo hitre ceste na široko odprli vrata naše dežele.

Franjo Štromajer

vasi Hrastje in pri priključku Grosuplje nastajata nova nadvoza dolga 40 metrov.

sa dela stala

gotovosti glede plačila, nadaljujejo naprej. Kaj drugega jim tudi ne preostane, saj nimajo zagotovljenega dovolj drugega dela oziroma gradbišč, na katerih bi zaposlili delavce in mehanizacijo (oboje za sezono nekako rezervirano in razporejeno na ta odsek).

Gradis je na omenjenem odseku pridobil gradnjo petih objektov, v vseh primerih pa gre za nadvoze. Dokončani morajo biti do konca letos (za cesto je julij 1989), nekako v teh dneh pa naj bi se začela montaža železnih škatlastih nosilcev, ki premoščajo polja. Nosilci so izdelek tozda E Nizke gradnje Maribor, na gradbiščih pa delajo delavci Gradbene opreme Ljubljana.

koliko naprej se trasa spet spusti v dolino. Nadvoz pri Polici bo meril 20 metrov.

Mariborčani že uporabljajo C odsek 3. etape HC skozi Maribor.

Gradisova celostna podoba

Oktobra bo izšel katalog

Drugo leto uvajanja nove celostne podobe Gradisa kaže, da bodo uspešno zastavljene akcije dobile dokončno veljavo. Vse več je namreč skupnih naročil, tako da so se končno uklonili tudi tisti vztrajnejši, ki niso bili za nikakršne spremembe.

Čeprav je bilo potrebnih več naporov za prepričevanje in dokazovanje kot za samo delo, je rezultat že ob letošnjem polletju izreden. Lani zaključene akcije s številko 128, smo s pospešenim tempom nadaljevali tudi letos. Skupno je bilo opravljenih že več kot tristo (300) akcij, kar pomeni, da smo jih napravili v letošnjem polletju že več kot lani vse leto. Res je, da število ne more biti edino merilo, saj gre v glavnem za nove tiskovine, obrazce in podobno. Kljub vsem pa je pohvalno to, da vse več gradisovcev spoznava, da je tudi to ena od pomembnih vrednosti delovne organizacije.

Istočasno z operativnimi nalogami za posamezne artikle, pospešeno delamo tudi na izdaji kataloga, ki bo dokončno rešil marsikatero zagato. Mnogo je takšnih, ki sprašujejo za predloge in prosijo za znak, filme, ozi-

● V prvem zvezku kataloga bodo predstavljeni osnovni materiali, ki jih uporablja vsaka delovna organizacija pri svojem komuniciranju, torej dopisni papir, kuverta, vizitka in še nekaj tiskovin ter znak z novo tipografijo. V katalogu bodo predstavljene tudi vse možnosti uporabe novega znaka, vključno z barvnimi kombinacijami, saj se ob različnih vrstah tiska, pojavljajo tudi te.

roma risbo nove tipografije. Vsem z veseljem ustrezemo, saj je le-to pravi način za tovrstno poslovanje.

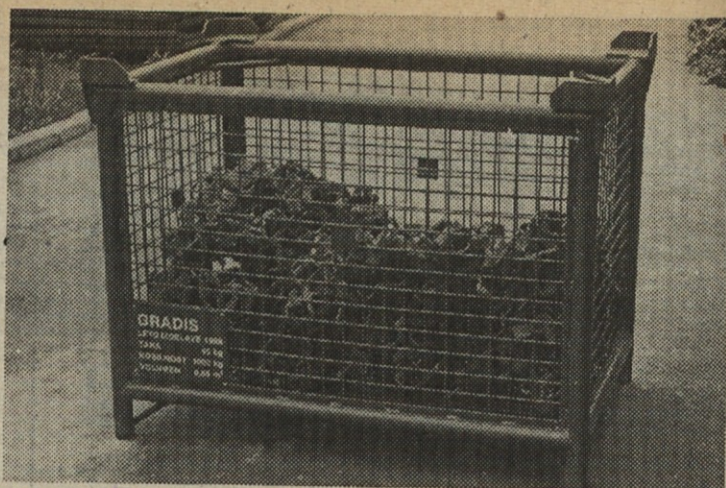
V programu dela za letošnje leto so vnešene tudi spremembe za osnovne tiskovine za vse tozde. Ker večina že upošteva osnovna načela, lahko že kar polovica tozdrov uporablja nove dopisne papirje.

Še bolj zagnano delamo na skupnih perspektivnih materialih, ki zaradi znanih razlogov še niso izdelani. Vsekakor je novi koncept doživel že vrsto pohval, tako da bo ob jesenski predstavitvi prvega zvezka Gradisove dejavnosti pomemben premik tudi na tem področju.

Ob vsakem zapisu o Gradisovi celostni podobi sledi tudi poziv vsem, ki kakorkoli vplivajo na »image« naše delovne organizacije, da bomo le s skupnimi naporom vseh, nekaj dosegli. Vsaka akcija s tega področja, ki se ne vklaplja v skupni program, napravi več škode, kot koristi.

Zato ponoven poziv vsem poslovnim delavcem, komercialistom, tehničnim pomočnikom, tajnicam in ostalim, da dosledno upoštevajo sprejeti koncept nove celostne podobe in naročajo vse artikle za vizualne komunikacije preko informativno propagandnega oddelka (lahko tudi direktno na ekonomat DSSS), zaradi ustrezne priprave. Le tako bodo skupno zastavljeni cilji doseženi na ustreznih kvaliteten ravni v zadovoljstvo nas vseh.

Matija Krnc

Mrežasta boks paleta – prihranek časa in denarja.

Delavnica Gradbene operative Ljubljana v Zalogu

Mrežaste boks palete

Gradbena operativna Ljubljana ima delavnico tudi v Zalogu pri Ljubljani. V njej je zaposlenih 14 delavcev, ki se ukvarjajo z vodo-vodnim inštalaterstvom, avtomehanično dejavnostjo (predvsem za osebne avtomobile za potrebe GO Ljubljana), ključavničarstvom, imajo pa tudi pravo kovaško delavnico, ki jim po besedah vodje delavnice Emila Zakojška večkrat pride še kako prav.

V delavnici lahko izdelujejo ključavničarske izdelke za potrebe tozda, popravljajo gradbišna orodja in elemente ter drobno mehanizacijo in imajo priročno skladišče rezervnih delov za drobno mehanizacijo. Lokacija v Zalogu je precej izven Ljubljane, tja pa so prišli pred sedmimi leti, ko so se morali preseliti iz Novih Jarš, ko se je tam širilo stanovanjsko naselje. Če bo denar in prostor, se bodo preselili na Letališko cesto, kjer so tudi Kovinski obrati in Inženiring.

Imajo pa tudi skladišče gradbenega lesa in železnih cevi za zidarske odre. Prav te cevi, ziro-ma dejansko njihove ostanke, pa sedaj uspešno uporabljajo za izdelavo mrežastih boks palet (zaenkrat le za potrebe Gradbene operative, zanj jih bodo izdelali 100), ki bodo služile za dvigavanje in transport križnih spojk, vijačnih nastavkov in drugega manjšega materiala.

Ker je namenjena predvsem za spojke, ki drugače zavzemajo v skladišču precej prostora, njihov transport pa je počasen in neroden, ker zahteva mnogo ročnega dela, je tako dimenzionirana, da gre vanjo ravno 500 spojk, tako da jih ni treba šteti. Paleta je seveda možno prenašati z viličarji in dvigali.

Idejo za takšno paletu so dali v skladišču Gradbene operative Ljubljana na Letališki cesti, ker so jim predvsem križne spojke jemale dosti dragocenega pro-

stora. Tukaj so izdelali tudi prototip palete.

Paleta pomeni precejšnjo racionalizacijo transporta in skladiščenja materiala, glede trdnosti je prilagojena težkim pogojem dela na gradbišču. Njena nosilnost je 1000 kilogramov in lastna teža okoli 75 kilogramov. Mrežasta paleta je bila prijavljena tudi kot razvojna naloga, njen nosilec pa je bil **Tomaž Zupančič** iz Gradbene operative.

Vodja delavnice v Zalogu Emil Zajšek.

Resda paleta tehnično ni pretirano zahteven izdelek (čeprav je bilo tudi zanj potrebnih vrsta raziskav in dovoljenj) je pa njena zamisel in izvedba dokaz zdravega, ekonomskega razmišljanja – kako si olajšati delo s čim manj porabljenimi sredstvi in stroški. Zanimanja za mrežasto paletu pa bo verjetno precej, saj takih na našem tržišču ni.

M. M.

Nekaj primerov tiskovin z Gradisovo novo podobo.

Začelo se je premikati

Obvladujemo kakovost poslovanja

V aprilski številki Gradisovega vestnika sem zapisal, da ne nameravam več pisati o obvladovanju kakovosti (OK-eju), če po teh informacijah in znanju ne bo povpraševanja. Še več, »obsodil« sem gradisovce, da za OK-ej še nismo zreli, oziroma ga nismo »vredni«. Vem, da takšno pisanje in tudi prejšnje, z ničemer ni pripomoglo k temu, da so se stvari začele premikati. Povsem drugačne okoliščine so prisilile posamezne vodje, da so ideje uporabili kot rešilno bilko, ki je lahko tudi kol, če že ne more biti most za izhod iz naše, ne pa tudi njihove krize. Njim ni pomogo. Selekcija je opravila svoje, žal prepozno, ideja pa je uporabljena za NAPAČNI CILJ.

Praktično je ideja obvladovanja kakovosti, upoštevanje zdrave pameti, ki pa ne zadošča, če ni uporabljena za pomembne stvari in pravočasno, in če se o tem samo razpravlja ali za rešitve zgolj vemo, nič pa ne naredimo na uresničevanju. Ogromno dobrih idej, pobud, zamisli, predlogov propade, ker ni pripravljenosti za napor, žrtev, odpovedi, včasih celo trpljenje ljudi, ki idejo ... uresničujejo. Strokovnjaki iz tega področja ocenjujejo vrednost ideje kot takšne od nič do pet procentov koristi, ki naj bi jo uresničena ideja prinesla. In še so prepričani, da je verjetnost uresničitve idej zelo nizka. Po različnih sodbah se uresniči – izvede samo ena na sto ali celo tisoč. Družbe in združbe ljudi (podjetja, stranke, narodi, države in podobno), ki so sposobne uresničiti več idej (do 3%), so zelo uspešne. OK-ej bo uspešen torej takrat, ko bodo vodje pravočasno zbrali številne ideje, jih selekcionirali po pomembnosti in najpomembnejše uresničili.

Pa mi? Brez trohice zlonamernosti trdim (in to lahko tudi vsakdo opazi), da smo v Gradisu in sploh v naši družbi bolj nagnjeni k razpravljanju o tem kaj je »treba«, kot pa usmerjeni v iskanje idej. Zelo malo pa smo se pripravljeni naprezati za uresničitve smotrnih, pomembnih, povezanih in koristnih idej. Prav ta nepripravljenost na žrtve in napore ter odsotnost pravočasne skrbnosti, podjetnosti in usmerjenosti na daljši rok, nas je vse privedla v stanje krize, ki ji ne vidimo izhoda. (Če seveda zanemarimo še druge sistemske vzroke). Pa ne trdim, da ni posameznikov, ki se trudijo in z nadpovprečno angažiranostjo skušajo rešiti kar se rešiti da, žal si velikokrat prizadevajo za NAPAČNI CILJ. Takšnih nam je lahko žal, ne sme nam jih pa biti škoda.

Da bi se takšnemu neučinkovitemu in običajno tudi stihijskemu ravnanju ambicioznih posameznikov izognili, so potrebni talenti, volja, znanje in množica idej sodelavcev, pa še kaj. Med to »pa še kaj« spada tudi pravilno razumevanje in spoštovanje (torej uporaba) dejstva in spoznanj iz bogate zakladnice človekovih izkušenj. Ne pomaga niti spreminjanje besed, iskanje novih izrazov, izmišljanje skovank za nespremenjeno vsebino, pa tudi ne obrazlaga pojmov v želji, da bi tako kaj spremenili na bolje. Tudi »sistemske« rešitve po naše, ne koristijo, kot ne koristi predpisovanje in omejevanje nekega ravnanja z zakonom in odloki (ali organizacijskimi predpisi v podjetju). Najmanj pa koristi jadicovanje in »upoštevanje realne stvarnosti v kateri živimo«, saj prav to moramo spremeniti, če želimo biti učinkoviti.

In tako smo pri ugotavljanju rezultatov uveljavljanja OK-eja v Gradi-

su. Trdim, da smo povprečni, če se ocenjujemo z »našimi« merili in podpovprečni, če se ocenjujemo z merili, ki veljajo v razvitem svetu. Pa ne po sposobnostih, ampak po pristopu. Zakaj? Naj navedem nekaj hib, ki sem jih spoznaval ob delu s skupinami in kažejo, da često ravnamo prav v nasprotju z načeli OK-eja.

Znanja vodenja (managementa) se želimo naučiti, ko smo že prevzeli vodstvene funkcije. Akcije se lotimo, ko nam voda teče v grlo in je problem s stališča smotnosti brezizhoden. Svežih idej nam primanjkuje, ponujene zavračamo ali ne cenimo (preverjamo skoraj nikoli). Mlade omejujemo ali jim ne zaupamo. Kreativne in talentirane ne vzpodbujamo, kaj šele iščemo. (Ne)uspeh ali napaka ni merilo (ne)zaupanja in napredovanja. Lastnina, svoboda, enotnost, podjetnost, informiranost, dobiček in podobno, so pojmi, ki potrebujejo tolmačenje. (Seveda vedno v interesu nekoga). Izjemnosti posameznikov ne priznavamo, kaj šele da bi jo cenili. Skupnih interesov nečemo spoznati in uveljaviti. Preudarnost, modrost, ugled, poštenje, so pojmi, za katere ne vemo komu jih naj pripišemo. Kaj bo z Gradisom leta 2000, nam je malo mar.

Pa se bo našel nekdo in dejal, da so to trde in obtožujoče besede. Če so trde ne vem, obtožujejo pa, to priznam, a jih znam utemeljiti in zagovarjati s primeri. S primeri iz praktičnega dela na obvladovanju kakovosti, ko smo za nekatere krizne primere iskali rešitve po sistemu, ki ga ponujam v okviru OK-eja in trditve podpirajo.

Pri delu s teami za obvladovanje kakovosti ali work-shopih, smo lahko ugotovili, da temeljita priprava na delo po nekem sistemu-tehniki, številne ideje in potencialne aktivno-

Pokazalo se je, da je predlagana metoda ali tehnika dela, sprejemljiva tudi v Gradisu. Da jo je možno uporabiti ob različnih problemih. Da na primeren način pripravi sodelujoče k intenzivnemu delu, iskanju idej. Da skrajša čas iskanja rešitev in zmanjša napor. In da zagotavlja višjo kakovost poslovnih odločitev, predvsem bolj pripravljenih in domišljelnih. V nobenem primeru pa ne nadomesti potrebnega talenta, modrosti, osebne zavzetosti in intuitivnih sposobnosti nadpovprečnih posameznikov. Prav ti pa so za uspeh firme najbolj potrebni. To pomeni, da potrebujemo instrument selekcioniranja (dobrih od slabih odločitev, smotrnih od nesmotrnih aktivnosti, sposobnih od nesposobnih vodij in podobno), ki nas bo prisilil iskati nadpovprečne in jim omogočal, da se izkažejo. Takšen instrument je spoštovanje poslovne morale in trga, vendar brez »tolmačenja« kaj to pomeni.

Ta dva instrumenta selekcioniranja nam namreč omogočata, da uspeva samo tisto, kar je bolj kakovostno. Če je delovanje teh instrumentov omejeno, uspeva bolj tisto, kar je kratkoročno, podrejeno osebnim interesom, nasilno, brezobzirno, škodljivo za večino, zmotno, prepozno in podobno. Ker pa napako spoznamo šele po nastanku in ker je nastalo napako mnogo težje popraviti, kot pa jo preprečiti, predlagam na osnovi izkušenj, da se v Gradisu raje lotimo tistih nalog, ki nam obetajo dobro stanje izboljšati, napake pa preprečiti, in ne tistih, s katerimi slabo stanje saniramo, že storjene napake pa popravljamo. Napor za reševanje že nastale škode je drugače zastavljen v napačen cilj in učinkovita priprava ni več možna. In namesto uspeha žanjemo misel starega reka, ki pravi, da se bo tistemu, ki ima veliko, še več dalo, tistemu, ki ima malo, pa še to kar ima, vzelo.

sti zavrže kot manj uporabne ali celo neuporabne. Pri tem nam je ocenjevanje verjetnosti, da se rezultat – stanje, ki naj bi ga z ukrepom dosegli, uresniči, pomagalo, da smo realno ocenili naše zmožnosti obvladati položaj in ali se bo napor s pričakovano koristjo poplačal ali ne. Analiza verjetnosti izvedbe ukrepa in ocenjevanje koristi oz. stroškov, nam tudi

odkriva ovire (subjektivne in objektivne), ki preprečujejo dosego cilja. Večina ovir je sicer takšne narave, da jih ni možno preprosto odstraniti, jih pa nedvomno zaznamo in odkrijemo vzroke. Stvar poslovne politike, strategij in taktike poslovnega odločanja pa je, da jih ali zaobide, ali podre.

Za primer naj navedem, da so v Toyota (Japonska) za uvedbo metode prečne funkcionalne kontrole (oblike Ok-eja) potrebovali celih deset let. Glede na to, nas morajo doseženi rezultati v Gradisu vzpodbujati. Posebno še zato, ker so Japonci in tudi drugi, ki so tehniko celovitega obvladovanja kakovosti poslovanja uvajali kot delovno metodo vodenja, pod pritiskom neusmiljene tržne selekcije, začeli in delali z vrhom vodstvene piramide, prepričanim v pravilnost usmeritve in uspeh, kar pri nas ni primer.

Kljub temu si ne bi upal trditi, da v določeni fazi izvajanja work-shopa, tudi Gradisovi vodstveni delavci, ki sodelujejo v teamih, niso prepričani v SMOTRNOST svojega početja. Dvomim pa, da so prepričani v POMEMBOST in POVEZANOST aktivnosti z REZULTATOM, če o pomembnosti in selekciji (rangiranju) aktivnosti sploh razmišljajo. Občutek imam, da bi najraje videli, da se vse odvija brez njihove pristojnosti, kar ni samo načelno nesprejemljivo, ampak celo onemogoča resno in zavzeto delo v teamu, sodelujoče pa navaja k prepričanju, da se napor ne izplača.

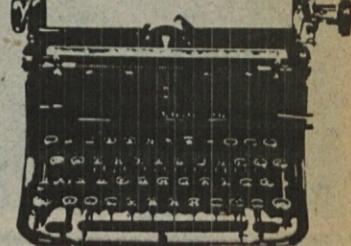
Ustvarja se namreč napačen vtis, da je za vodjo pomembnejše reševanje ad hoc problemov, brzenje od sestanka na sestanek in se vpletati v sto stvari. Ne pa preudarno zaupati drugim, predvsem mlajšim, da sami odgovorno rešujejo zahtevne in manj zahtevne, a skrbno izbrane in oblikovane naloge s pričakovanim rezultatom, katerega doseganje je tudi merilo za selekcijo in napredovanje vseh.

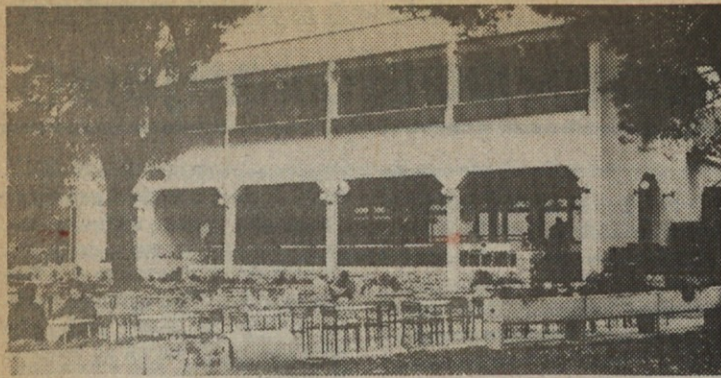
Ervin A. Schwarzbartl

GRADISOV
VESTNIK

30

L E T

V prenovljeni restavraciji počitniškega doma Zveze združenj borcev NOV v Banjolah bodo precej izboljšali kakovost storitev.

GOSTU LAHKO POGRNEM PRAŽNJI PRT, LAHKO PA GA PUSTIM ZA ČRVIVO MIZO...

Lepa je ta moja dežela na sončni strani Alp. Toliko lepote na majhnem prostoru. Raznoterosti, ki se ne ponavljajo. Vse to lahko radodarno ponudimo gostu ali pa ljubosumno zadržimo zase.

Lahko mu prijazno zaželimo dober dan ali pa zlovoljno odidemo mimo.

Mimogrede mu lahko povemo, da samo pri nas raste Blagajev volčin, ali pa tisto pravljico o Zlatorogovem krajestou. Lahko nas pa to prav nič ne briga; saj je vseeno, ali tujec to ve ali ne.

Gostu lahko odrežemo debelo »kajlo« domačega kruha in mu natočimo tiste kapljice, ki je polna sonca, ali pa ga pustimo lačnega. Lahko mu... ali pa ne...

Teh »lahko« je nešteto.

Če jih bomo uresničili samo drobec, potem bomo bogatejši. Tako in drugače. Bo že držalo: turizem smo ljudje in turizem nas bogati.

Turizem nas bogati

Slovenija

Slovesna otvoritev ob dnevu borca

Prenovljena restavracija v Banjolah

Delavci našega tozda GE Koper so se spomladi lotili prenove restavracije v počitniškem domu Zveze združenj borcev NOV Ljubljana v Banjolah pri Pulju. Delo je bilo opravljeno hitro in kakovostno, tako da so goste v novi restavraciji sprejeli že v začetku junija, svečano otvoritev pa so borci opravili za svoj praznik, 4. julij.

Dom v Banjolah deluje že 35 let. V tem času je iz naselja šotorov in barak prerasel v hotelski kompleks s 400 ležišči B kategorije in 200 ležišči C in D kategorije, šibka točka pa je bila restavracija, ki ni zmogla tolikega števila gostov, tako da so le-ti jedli v treh ali celo štirih izmenah, ki so se morale menjati na vsake pol ure.

Obnovitve restavracije pa so se lotili tudi zato, da bi izboljšali kakovost storitev in podaljšali sezono doma na deset mesecev v letu.

Otvoritve prenovljene restavracije so se udeležili predstavniki občine Pulj in mesta Ljubljane ter tudi to priložnost izkoristili za pogovore o nadaljnjem sodelovanju.

C. P.

Učenci iz ČSSR na oddihu v Ankaranu

Nagrada za pridnost

Uspešen zaključek šolskega leta, brezskrbna mladost, lepo vreme in zanimiv zaslužen dopust – vse to so pogoji za zadovoljstvo, kakršnega lahko razberemo z obrazov gostov na sliki, ki jo objavljamo ob članku. Gre za skupino učencev, ki se v ČSSR izobražujejo za gradbeniške poklice, po tradiciji, ki traja že dvaindvajseto leto, pa so najboljši pod vodstvom svojih vzgojiteljev preživeli del svojega dopusta v Jugoslaviji – v Gradisovem počitniškem domu v Ankaranu.

O doživetjih skupine Gradisovih učencev, ki se je v zameno za zmogljivosti v Ankaranu, medtem mudila v ČSSR, bodo naši učenci kaj več zapisali sami. Gostje iz ČSSR pa so nam obljubili, da bodo na naslov uredništva, naknadno odposlali še nekatere svoje misli in vtise kot tudi pisno zahvalo Gradisu oziroma vsem posameznikom, ki so jim tudi letos omogočili za njih nepozaben zaključek šolskega leta.

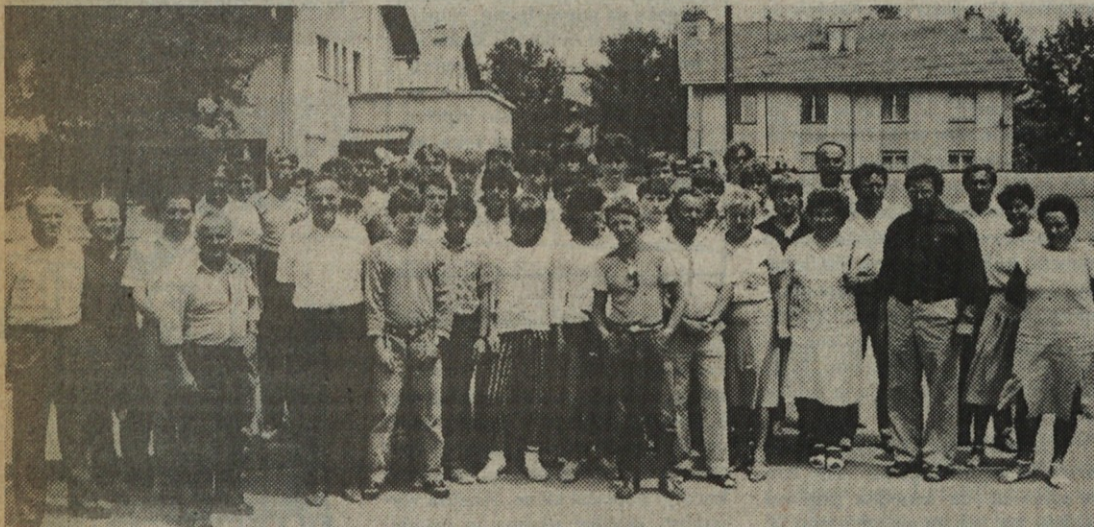
Večina učencev s slike je prvi-

krat v življenju videla in po svoji doživela morje, okusila njegovo slanost in se okopala v njem; nekaj učencev se je prav v času tega nagradnega dopusta v Jugoslaviji, v Jadranskem morju naučilo plavati. Videli so tudi nekatera naša delovišča (med temi je na njih naredil nepozaben vtis ogled Luke Koper), ogledali pa so si tudi nekatere naše znamenitosti: Škocjanske jame, Lipico, Predjamski grad itd.

V Ljubljani so se predstavniki Gradisa od gostov poslovili pred Domom na Gerbičevi, kjer je tamkajšnje osebje skupini postreglo z zadnjim kosilom na naših tleh pred odhodom avtobusa proti meji.

Slovo je minilo, kot pač mine vsako slovo; tekom let so se med vodstvenim in vzgojitelskim kadrom stkale vezi znanstva, prijateljstva in zaupanja, že dlje časa pa sta obe strani zainteresirani tudi za nove vrednote sodelovanja (to je ne zgolj počitniška izmenjava učencev), o čemer pa bodo morali, v kolikor že niso, steči pogovori še na drugih ravneh.

G. B.

Člankarica skupina gostov iz ČSSR pred odhodom v domovino.

Boris Kamnik

Andrej Smrekar

Prevaljčana sta izbrala poklic

Mlada tesarja

Ena izmed značilnosti gradbeništva v zadnjih letih je bila tudi ta, da med domačimi osmošolci, med tistimi torej, ki naj bi se opredeljevali o svoji nadaljnji življenjski poti za gradbeniške poklice, praktično ni bilo zanimanja.

Izobraževalne organizacije so imele svoje kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne načrte, prav tako jih je imelo združeno delo, ti plani pa naj bi bili med seboj usklajeni. Zadnja leta pa se je vendarle dogajalo, da so razredi oziroma oddelki ostajali pol prazni, med učenci pa so v strukturi prevladovali učenci iz drugih republik in še te so v gradbeniške poklice s svojimi propagandnimi akcijami pritegnile gradbeniške delovne organizacije same.

Če se po daljšem času v enem izmed manjših tozdov pojavita hkrati kar dva učenca domačina, je to vendarle omembe vreden dogodek. Tak primer so zabeležili v tozdu na Ravnah, učenca domačina pa sta se odločila za poklic tesarja.

Poklic tesar – čeprav umazan in težak – je vendarle lep. Zeh-teva celega človeka, ki mora imeti teoretično znanje in prak-

so. Dober tesar ni zgolj opažar, temveč modelar-mizar in pri zahtevnejših delih takorekoč umetnik. In nadarjenih učencev, talentov za ta poklic, je bilo zadnja leta le malo, če kdaj, pa prav v teh časih gospodarstvo potrebuje izobražene, sposobne kadre.

Kaj je torej mlada fanta pritegnilo, da sta se v težkih časih gradbeništva odločila prav za gradbeniški poklic?

Boris Kamnik in Andrej Smrekar sta povedala, da že od nekdaj rada delata z lesom. Ob zaključku osnovne šole, ki sta jo končala v Prevaljah, je bila organizirana demonstracija gradbeniških poklicov, prikazan pa je bil tudi film o Gradisu. Zraven so bile tudi druge ugodnosti: možnost štipendije (ki sta jo tudi dobila), opravljanje praktičnega dela v Ravnah, torej blizu doma, tod pa računata tudi na zaposlitev.

Ludvik Rudolf

Če še ne veste kje boste preživel dopust

Letujte v Gradisovih počitniških domovih

V vseh Gradisovih počitniških domovih je še prostor, tako da se za letovanje na morju (v Ankaranu, Poreču ali Biogradu na moru) ali na Pohorju lahko odločite še sedaj.

Prijave zbiraajo kadrovske službe Gradisovih tozdov in Alojz Polajnar – tel. (061) 441-422; int. 200.

Cena polnega penziona za delavce Gradisa in njihove družinske člane je 20.000 din na osebo na dan (za otroke do vključno 10. leta 16.000 din).

Za ostale goste je cena od 40.000 din na Pohorju do 25.000 din v Ankaranu.

Zaradi pomanjkanja sredstev

Okleščeno izobraževanje

Občutno pomanjkanje sredstev je letov v Gradisu močnejše prizadelo tudi področje izobraževanja. O spremenjenem položaju je razpravljala tudi odbor za kadrovanje in izobraževanje in sprejel nekaj ukrepov.

Z ukrepi se obseg in kvaliteta izobraževanja prilagajata razpoložljivim finančnim sredstvom. Ukrepe je treba izvajati v celotni delovni organizaciji, gre pa za to, da se:

- ukine predvideno usposabljanje v tujini,
- drastično zmanjša podelitev štipendij pretežno za IV. in V. stopnjo,
- v celoti se preklic planiran in razpisan študij ob delu oziroma iz dela,
- na najnujnejši del se omeji udeležba na zunanjih tečajih, seminarjih in posvetovanjih.

Dogovorjeno pa je bilo, da bomo ohranili tisti del izobraževanja, ki je za naš strokovni razvoj neizogiben.

C. P.

Mednarodno sodelovanje

Sovjetski študentje v Gradisu

V Mariboru so se v juniju na krajšem strokovnem obisku zadrževali študentje gradbene fakultete iz Sovjetske zveze. Prišli so na povabilo Mariborske univerze – Tehniške fakultete, nekaj dni pa so bili tudi gostje mariborskega Gradisa.

Med drugimi so si ogledali gradnjo Slovenskega narodnega gledališča, STTC, blagovnega centra ter carinarnice, popeljali pa so jih tudi na ogled marin v Rovinju in Umagu. Gostje so z zanimanjem sledili razlagi naših strokovnjakov, iz njihovih izjav pa je videti, da so navdušeni nad gradbenimi dosežki gradisovcev.

Posebno velik vtis je napravila na njih gradnja in adaptacija

SNG, še posebej, ker so si pred tem ogledali serijo diapozitivov o prvotnem stanju in obnovi.

Njihov spremljevalec, tudi gradbeni strokovnjak, je izjavil, da bi za tako kvalitetno izvedeno delo poželi aplavz tudi na katerem koli koncu sveta. Priznanje, ki ga celo v lastni hiši premalo cenimo.

F. Š

Vojko Koren v družbi sovjetskih študentov med ogledom Kazinske dvorane SNG v Mariboru

Slaba skrb za vzdrževanje počitniških domov

V Biogradu bi za goste lahko več naredili

V majski številki našega časnika smo obljubili, da bomo kaj več napisali o dopustovanju v domovini in o stanju kakršnega je zasledil predsednik odbora za standard in rekreacijo Franc Čontala. »Res sem v maju obiskal vse Gradisove počitniške domove, tako smo se dogovorili na odboru, da ugotovim kako smo pripravljeni na sprejem naših gostov. Prav tako nameravam tudi med sezono obiskovati domove, da se dejansko prepričamo o poslovanju v domovih. V času mojega prihoda naj bi bili domovi že urejeni in pripravljeni za sprejem gostov, pa žal ni tako. Po inventurah, ki so bile narejene, so sicer naredili program temeljitejšega vzdrževanja. Domovi so večino- ma že precej »v letih«, saj je dom v Biogradu star osem, v Poreču tri- deset let, najstarejši pa je v Ankaranu saj je bil zgrajen že leta 1953.

V Biogradu nisem bil zadovoljen z stanjem kakršnega sem zasledil, v Poreču je bilo podobno. Že po in- venturi naj bi bil dom postavljen, ves inventar preštet in vse na svojem me- stu. V vseh primerih gre za zelo slab odnos vseh do skupne imovine, izje- ma je le dom v Ankaranu, ki je kljub častitljivi starosti v urejenem stanju.

Osebe je po končani sezoni dom temeljito počistilo in pospravilo ves inventar, res pa je, da kliče dom v Ankaranu po temeljiti obnovi. Dom leži na 4,5 hektarjev površine, ki zahteva pridne roke, ki bi skozi vse leto vzdrževale zelene površine. Okolica je lepa in je po mojem mnenju ta dom z okolico bogastvo, ki se je v Gradisu sploh ne zaveda- mo.

Da bi bili domovi rentabilni, to kar nekateri v Gradisu mislijo, je ilu- zorno pričakovati. V dveh mesecih kolikor traja sezona je to nemogoče. Odbor je dejansko po pravilniku sprejel začetno ceno letovanja, pa nam je Računovodsko-finančna služba Gradisa ta sklep zadržal (o tem smo že poročali) zato smo na pobudo nekaterih sklicali izredno se- jo odbora, na kateri smo si bili enot- ni, da je potrebno počakati z dvigom cen na pričakovane podražitve. To se je sedaj pokazala kot prava odlo- čitev, še posebej ker je odbor vztra- jal na tem, da mora cena penziona pokrivati le stroške obratovanja. Ni- kakor pa cena, to se moramo v Gra- disu dogovoriti, ne more pokrivati tekočega in investicijskega vzdrž- evanja, nabav amortizacije in ne vem kaj še.

V predsezoni, sezoni in posezoni skupaj lahko v Gradisu ponudimo največ 21.000 nočitev. Grobi predra- čun je v začetku pokazal, da rabimo za obratovanje domov okrog 75 sta- rih milijard dinarjev, vendar odbor za načrtovanje na to ni pristal i je de- jansko tisti vzdrževalni del, ki je zna- šal okrog 35 starih milijard »stisnil« samo na dvanajst. To pa zadostuje samo za to, da domove odpremo in zapremo. Nekaj zaloga živil moramo imeti že prvi dan, saj ne moremo skuhati kavice brez sladkorja. Kako bi izgledalo, če bi »kasirali kavo« po- tem pa odšli po nakup kave in sla- dkorja?

Na zadnji izredni seji odbora smo

tudi sprejeli sklep, da naj službe pri- pravijo program ukrepov, s katerimi bomo lahko marsikaj tudi prihranili.

V Gradisu se bomo morali dogovoriti o drugačnem načinu zdru- ževanja sredstev za te naše domove, če jih hočemo imeti. Še danes neka- teri tozdi niso poravnali svojih ob- veznosti in tem bo potrebno jasno povedati, da njihovi delavci pač ne bodo morali letovati v njih.

Franc Čontala

Poseben problem je osebje v Bio- gradu. Plačujemo jih skozi vse leto, delajo pa res da več ur samo štiri me- sece. To ne pelje nikamor. Skrajni čas je, da naredimo tukaj red«. Tako je ogorčen pripovedoval predsednik odbora za standard in rekreacijo v Gradisu Franc Čontala, še preden sva pred dnevi ponovno obiskala dom v Biogradu.

In kakšno je stanje sedaj v tem do- mu? Moram reči, da je velika večina pomanjkljivosti od zadnjega pred- sednikovega obiska resnično od- pravljenih. Osebe, v tem času dva kuharja, dva natakarja, hišni moj- ster ter upravnik, so po svojih močeh opravili 80 odstotkov nujnih del, ostale pa so še nekatere pomanjkljiv- osti, ki pa bi se jih dalo brez večjih denarnih sredstev odpraviti do pri- četka sezone. Poleg petih zaposlenih je tu še upravnik doma Damir Mišu- lić ter sedem sezonskih delavcev. V to je všteti tudi nočni čuvaj, ki pa je zaposlen preko študentske zadruga.

Po pripovedovanju upravnika do-

Upravnik Damir Mišulić:

»Devet sezon sem že uprav- nik v domu in drugo leto se poslavljam. Dovolj mi je vsega, tudi obljub. V Gra- disu bi nujno potrebovali človeka, ki bi se izključno ukvarjal samo z počitniški- mi domovi. Tu je vloženega veliko denarja. Slišim, da bi radi dom v Biogradu proda- li. Sosednja INA bi ga ta- koj kupila. Samo to bi bila velika škoda. Verjetno se v Gradisu ne zavedate dovolj kakšen kapital je to tukaj na morju.

ma Damira Mišulića so zadnji mesec naredili ogromno. Delali so praktič- no ves dan. Obarvali so stropove in nekatere sobe, ves les v domu, neka- tere stene popackane od pobitih ko- marjev pa so kar oprali z vodo. De- lali so vsi, upravnik je baje sam po- barval lesene stole in mize v recepciji in hodnikih. Čez zimo, oziroma od zaključka lanske turistične sezone, so dežurali vsak dan razen nedelje. Verjetno bi se dal ta čas temeljiteje izkoristiti in bi tako odpadlo pretira- no norenje zadnje dni pred priho- dom gostov.

Ta dan, ko smo se mudili v domu, so prihajali že prvi gostje in že na pragu so jih pozdravili najprej mon- terji nove telefonske napeljave. Ško- da, to bi se dalo narediti verjetno že prej in bi si gostje boljše zapomnili si- cer lepo gesto upravnika, ki ponudi ob prihodu odraslim šilce travarice, otrokom pa kaj blažjega za dobro- doščilo. Je krivo samo osebje ali še kdo drug?

Ne rečem, da je osebje idealno, toda pogledajte kaj naj naredim, če imam visokokvalificiranega kuharja šele v trinajstem razredu. Deset let delovne dobe ima, s hrano pa so gostje izredno zadovoljni. Od treh čistilk smo sedaj obdržali le eno za vsa tri nadstropja in ostale prostore. Res, da bi čez zimo, ko smo dežurali naredili še kaj več, toda razen nekaj telefonskih klicev iz Ljubljane se ni nihče zanimal za nas. Razpored sob še naredijo, več pa ne.

Kako naj delam z osebjem, ki ni zadovoljno z osebnim dohodkom. Sam sem diplomirani ekonomist, pa sem moral tudi prijeti za čopič in ob- arvat pohištvo. Saj me ni sram, toda to ni prava rešitev. Enkrat, ko so nas telefonsko preverjali iz Ljubljane pa se nismo oglasili, bili smo na strehi, smo bili kaznovani tako, da smo iz- gubili tisti mesec osebno oceno. To ni pošteno.

Po anketi, ki sem jo pred časom naredil, je velika večina gostov zado- voljna tako z hrano kot z osebjem. To pa je tudi nekaj. Imamo knjigo zimskega dežurstva iz katerega je razvidno kaj smo delali.

Toliko o tem upravnik doma Da- mir Mišulić. Kaj pravijo drugi zapos- leni? Kritike na račun Gradisa so kar deževale. Od prenizkih plač, pa tja do težkih pogojev dela. Težko je v enem dnevu verjeti ali pa zanikati njihove obtožbe.

Rešitev je mogoče res v človeku, ki bi v Gradisu skrbel samo za domo- ve. Ta bi resnično lahko poznal celo- lotno problematiko in bi kaj hitro lahko zanikal ali pa morda pritrdil kritičnim zahtevam osebja. Do ta- krat pa bo vsaka stran trdila svojo in oboji bodo imeli svoj prav. Seveda pa bo vse to šlo na račun Gradisa in gostov. Kako dolgo še?

Med našim obiskom v domu je prišel na letovanje tudi Ivan Ramovš s svojimi, ki je v Gra- disu že od leta 1946.

Ves čas je delal v SPO. Letos prihaja že drugič v ta dom, če- prav je najprej hotel v Poreč. Tam ni bilo več prostora, pa se je odločil ponovno za Biograd. Plaža, pravi, da je lepše kot v Poreču, pa tudi hrana in nastavi- vitev je brez pripomb. Za otroke je tukaj res lepo. Letos sem pripeljal poleg žene še hčerko z možem ter tri vnucke. To bo nekaj poslovnih dopust od Gradisa. 28. junija sem zaključil z štiridesetletnim de- lom v Gradisu in sedaj samo še koristim dopust. Domov bom šel že kot pravi upokojenec.

Franjo Štromajer

Za študente FAGG iz Ljubljane skoraj ni bilo časa za kopanje, preveč so bili zaposleni z izpiti. Sicer pa so bili zelo zadovoljni z domom v Ankaranu.

V Gradisovih počitniških domovih je še dovolj prostora

Veliko odjav letovanj zaradi visokih cen

V teh težkih časih, ki se še posebej gradbenikom najbolj neposredno kažejo kot vedno tanjša denarnica, je vse manj sredstev za naše počitniške domove. Sedanja cena penziona za Gradisove delavce – 20.000 din na dan – je očitno le previsoka, saj je doslej prispelo že 140 odjav in to po tistem, ko je bila povišana cena od 16.000 din na sedanjo vsoto.

Štirikratni skok od lanske cene je res velik. Letos potrebuje štirčlanska družina za desetdnevno letovanje v našem počitniškem domu kar okroglih sto starih milijonov, če vračunamo še prevoz, pa kakšno sadje in sladoled, da o pivu, ki se v vročini tudi kar prileže, niti ne govorimo. Osebnih dohodki pa od tistih v lanskem poletju niso ravno štirikrat višji, tako da se je težje kot lani odločiti za pot na morje.

Tako smo se znašli v absurdni situaciji: sedaj, ko bi delavci najbolj potrebovali (poceni) sindikalne domove, jim ti postajajo vedno bolj nedosegljivi. Cene so v primerjavi s hotelskimi resda precej nižje, je pa tudi res, da nekatere druge (bolje stoječe) delovne organizacije omogočajo svojim delavcem bistveno bolj ugodne pogoje letovanja (npr. z možnostjo odplačevanja letovanja celo v 9 obrokih, ali pa z nižjo ceno).

Pri nas pa se celo razmišlja o prodaji počitniškega doma v Biogradu na moru, češ da Gradis potrebuje denar, počitniški dom pa nam ni (tako nujno) potreben.

Počitniški dom Ankanan

Upravnica počitniškega doma v Ankaranu je letos drugič **Jožica Lipar**. Z možem Borisom sta prišla v PD v začetku junija, da sta pripravila vse potrebno za sprejem prvih predsezonskih gostov, ki so prišli že 9. junija. Da bi dom dočakal goste dovolj urejen, je bilo potrebno vložiti veli-

ko napora: pokositi travo – kdor je bil v Ankaranu, ve da je travnatih površin kar precej, obrezati grmovje, pobarvati klopi in luči, urediti poti, počistiti plažo. Tudi hišice zahtevajo veliko nege, saj so že zelo stare in izdelane, enako oprema.

V predsezoni je bil dom dobro zaseden, od 80 do 90 odstotno, vendar večinoma s tujimi gosti. Kot vsako leto, so bili junija v šoli v naravi osnovnošolci, študentje Fakultete za gradbeništvo in geodezijo iz Ljubljane pa so imeli na Obali terenske vaje in opravljali tudi izpite. Letos so bili v Ankaranu tudi učenci gradbenega podjetja Bytostav iz Českoslovaške. Vsi ti in še nekaj drugih gostov so bili z vsem zelo zadovoljni, edino z morjem malo manj, ker je precej umazano. Sicer pa je v bližnjem avtokampu v Ankaranu od lani 50-metrski bazen s čisto morsko vodo, zgradil ga je Gradisov tozid iz Kopra.

Za goste skrbi 11 članov osebja, dva manj kot lani zaradi varčevanja, tako da morajo dopustniki sami skrbeti za čistočo svojih sob. Zato pa bodo gotovo enako zadovoljni s hrano kot so bili lansko leto, saj jim bo kuhala ista glavna kuharica, kot lani – **Amalija Vrečič**.

V domu v Ankaranu so od 1. do 10. julija pričakovali tudi goste iz Českoslovaške (izmenjava preko sindikata), pa jih ni bilo, ker med Gradisovimi delavci ni bilo dovolj zanimanja za izlet na Češko, so izvedeli tako pozno, da razpoložljivih kapacitet niso mogli pravočasno sami napolniti, zato je bila zasedenost takrat slabša. Upravnikom bi bilo lažje, če

Kuharice, servirke in sobarice so si pred sezono še lahko privoščile počitek na verandi. Sedaj, ko so v PD Poreč že gostje, za kaj takega ni več časa.

bi vsaj okvirno za izmeno ali dve vnaprej vedeli, koliko Gradisovih gostov lahko pričakujejo.

Okoli sredine septembra vsako leto prenočujejo v PD Ankanan obiralci grozdja. Dobro bi bilo, če bi tokrat ostal kdo od osebja v domu, da bi malo pazil nanje, lahko pa bi jim ponudili tudi večerjo in odprli bife, da bi zaslužili kak dinar več.

Upravnica pravi, da so obnovili in popravili vse, kar je bilo v njihovih močeh, še več pa bi radi naredili, pa ni denarja. Ankananski dom bi bil neprimerno bolj zanimiv, če bi uredili že stare predloge o gradnji bazena na Gradisovem zemljišču.

Počitniški dom Poreč

Po enoletnem premoru je upravnica v počitniškem domu v Poreču ponovno **Ivan Kovačič**. V »njegov« počitniški dom so prišli prvi Gradisovi gostje 20. junija. Upravnik je pove-

dal, da so imeli kar precej dela, da so pred njihovim prihodom stavbo spravili v red. Skupaj z upravnikom in **Ivanom Secanom-Ninom**, ki skrbi za dom izven sezone, bo v Poreču zaposlenih enajst ljudi, enako kot lani.

Upravnik Ivan Kovačič meni, da bo s ceno 20.000 din na dan za sedaj še lahko shajal, ne ve pa, kako bo v prihodnje, saj napovedujejo še nove podražitve. Že sedaj stane kilogram mesa 10.000 din, pa še težko se ga dobi, draga je tudi zelenjava in sadje.

Boji se tudi, da bodo letos prav tako težave z vodo, čeprav je izboljšano vodovodno omrežje. Lahko se zgodi, da bodo težave tudi z osebjem, saj so pričakovali boljše nagrajevanje kot se jim sedaj obeta (enake težave lahko nastopijo tudi v Ankaranu). Edinole skrbi, da v Poreču ne bi bilo dovolj gostov, verjetno ne bo, saj je naš počitniški dom v Istri že tradicionalno najbolje zaseden.

M. M.

Ivan Kovačič: »Nagrajevanje delavcev v počitniških domovih ni dovolj stimulativno.«

Jožica Lipar: »Še veliko bi se dalo narediti.«

Srečanje upokoјencev gradbene enote Ravne

Prijetne urice prehitro minejo

Osnovna organizacija sindikata gradbene enote Ravne na Koroškem je za nekdanje delavce tozda, sedanje upokoјence, 7. junija organizirala srečanje. Udeležili so se ga skoraj vsi, le najbolj bolni so ostali doma. Mnogih pa tudi ni več med nami, tako tudi ne nekdanjega direktorja enote inženirja Alojza Štoka. Na srečanje so prišli tudi 80-letniki in upokoјenci iz Bosne in Srbije, za pot so potrebovali tudi po dva dneva, kar je dokaz več, da so taka srečanja potrebna in si jih upokoјenci želimo, saj se še vedno čutimo povezani z nekdanjim kolektivom in se zanimamo zanj.

Sprejem v delavski menzi v Dobbi vasi, kjer so nam podelili tudi rdeče nagelјčke, je bil zelo prirčen, srečanje pa veselo in sproščeno. Zdelo se mi je, kot da se je kolo časa zavrtelo za nekaj let nazaj. Nas, ravenske upokoјence in goste iz Ljubljane – tajnico Gradisovega društva upokoјencev Nušo Piškur, blagajničarko Anico Bergant in Ludvika Šnajderja, ki so zastopali društvo – je najprej pozdravil predsednik osnovne organizacije sindikata gradbene enote Ravne **Ludvik Rudolf**. Zatem nam je spregovoril predsednik delavskega sveta tozda **Poldi Užmah**, ki se je med drugim s prisrčnimi besedami dotaknil dela upokoјencev v tozdu pred leti, zahvalil se je za trud in prizadevanja ter vsem zaželel zdravja.

Vodja splošne službe **Ludvik Lihteneger** nas je seznanil z delom ravenskega tozda. Pri tem ni skrival težav, predvsem finančnih, ki jim povzročajo hude skrbi. S tremi besedami povedano: dela ni dovolj. Tudi nekdanje dobro stoječi investitorji danes nimajo sredstev za gradnje. Vodstvo tozda se trudi pri pridobivanju del, saj še niso izgubili upanja na boljši jutri.

Ogledali smo si tudi kratek film o srečanju upokoјencev pred tremi leti. Za spomin na Gradis in srečanje so nam podelili še plakete. Topel stisk roke, dobre želje in prelepa plaketa s posvetilom je vsakega navzočega ganila, nehotе so postale oči vlažne. Prepričana sem, da je ravno ta gesta utrdila in še poglobila povezanost z današnjo generacijo, ki si kljub težavam prizadeva še naprej ohraniti sloves Gradisa in kruh delavcem in njihovim svojcem.

Kot je pri nas na Ravnah navada, so se kuharice potrudile in skuhale izredno dobro kosilo ter spekle odlično potico. Za boljše razpoloženje pa ni manjkalo niti dobre kapljice. Tudi postrežba je bila hitra in prijazna. Za do-

bro počutje je skrbel tudi harmonikar **Jože Čekon** – domačin, ki je požel obilico smeha s svojimi šalami in poskočnimi vižami.

Po kosilu smo se z avtobusom odpeljali v približno dvanajst kilometrov oddaljeno vas Šentanjel, kjer je razvit kmečki turizem. Lepota narave, tišina, višinski zrak ter dobra domača malica po koroškem običaju so dobro razpoloženje le še okrepili. Lepa je naša Koroška in že od nekdaj so vsi radi prihajali na naš konec Slovenije in na našo gradbeno enoto, kjer vlada sproščenost, prijaznost in poštenost, predvsem pa delavnost. Žal so prijetne urice kar prehitro minile.

Vodstvu tozda in vsem, ki so pripomogli k tako prijetnemu srečanju – iskrena hvala! Izkazal se je tudi sindikat, ki je upokoјencem iz bolj oddaljenih krajev povrnil potne stroške ter jim nudil prenočišče in celotno oskrbo. Do naslednjega srečanja, ki naj bi bilo, kot je omenil predsednik osnovne organizacije sindikata, že prihodnje leto, ostanite vsi zdravi!

Mladim pa želimo mnogo uspeha. Budno spremljamo njihovo delo preko Gradisovega

Za varno vožnjo se je Jožetu zahvalil najpogostejši sopotnik, direktor Franc Gačnik.

Hiti počasi, je bilo Jožetovo geslo za volanom

Jože Postružnik v pokoju

Pred dnevi je zaradi zdravstvenih težav odložil volan službenega vozila Jože Postružnik, ki je vrsto let služboval v mari-borski gradbeni enoti Gradisa.

Bilo je pred davnimi leti, ko je sedel za volan Opla–Olimpije, Mercedesa, Renaulta 16, pa »tridesetke«, da bi na kraju pred upokoјitvijo krmaril še Renaulta 21. Jože je vsa leta za volanom slovel kot preudaren voznik, ki se mu ni nikamor mudilo. To so vedeli tudi vsi njegovi sopotniki od direktorja dalje. Je pač bilo treba prej zdoma. Marsikomu to ni bilo po godu, Jože pa se le lahko pohvali, da je vse potnike varno pripeljal s službenih potovanj in prav zato so mu sedaj ob odhodu za to vsi hvaležni.

»Hiti počasi«, je bilo njegovo načelo za volanom. Več stotisoč prevoženih kilometrov ima za seboj, posebno priznanje tovarne Mercedes in vrsto drugih priznanj in zahval za varno vožnjo pa ga uvršča med najboljše Gradisove voznike. Njegovi avtomobili so bili vedno skrbno vzdrževani in vedno čisti. Uporen kot je, se je zoperstavil tudi boleznim, ki ga je doletela. Premagal jo je, žal pa bo moral predčasno opustiti službeni volan in oditi v upokoј. Jožetu želimo varno vožnjo tudi še v naprej, predvsem pa obilo zdravja in varno vožnjo za domačim volanom.

F. Štromajer

vestnika pa tudi samo gradnjo, če so objekti kje blizu.

Še enkrat prisrčna hvala v

imenu vseh naših upokoјencev in celotnemu kolektivu tozda topele pozdrav!

Adela Simon

Upokoјenci tozda GE Ravne pred turistično kmetijo pri Marinu v Šentanjelu. Za veselo razpoloženje je skrbel harmonikar Jože Čekon. (Foto: Ludvik Rudolf)

Upokojila se je Marija Grgič

Pesem za slovo

Po dobrih 18. letih dela v Gradisu (»Kar dosti dolgo, a ne?« je rekla) se je upokojila Marija Grgič, koordinatorka za materialno knjigovodstvo med tozdi in Službo za avtomatsko obdelavo podatkov iz Računovodsko instruktazne službe v DSSS.

Upokojila se je konec junija, sodelavce pa je pogostila že nekaj prej, ker je izkoristila še dopust.

Marija je povedala, da je vedno rada hodila v službo in da bo zato še prišla pogledat, kako kaj gre v Gradisu. Tega bodo gotovo veseli tudi njeni nekdanji »sotrpini«, saj je bila, kot tudi sama pravi, »bolj vesele sorte«. Ob poslavljanju je potočila tudi nekaj solz – slovo je pač slovo –

sicer pa ne odhaja z žalostjo ali z jezo. Enostavno moraš vzeti to tako, da je pač že čas, je rekla.

Da slovo ne bi bilo preveč žalostno, so se delavci RIS-a potrudili in se poslovili od nje s sledečo pesmico (in se zraven vsi podpisali):

*Ni dolgo, ko te obiskal je Abraham
in te speljal v svoj hram,
ni še minilo pol stoletja
pa si na spisku večnega poletja.*

*Prišel je čas upokojitve,
čas delovne ločitve,
a če zagužvani bi b'li,
upamo, da nam odrekla
ne bi svoje pomoči.*

*Čeprav na mladih svet stoji,
vsi stari niso za v smeti.*

*Vsa dolga leta nas razveseljeval
je tvoj smisel za humor,
upamo, da nanj ti ne pozabiš
in nas še kdaj razveseliš!*

*Zato nazdravje ti, saj t'ko
za tabo pridemo tud' mi!*

Pa še na mnogo veselih let!

M. M.

Še posnetek s šopkom za časopis.

Abrahami!

Julija imamo v Gradisu trinajst Abrahamov, sodelavcev, ki so napolnili 50 let. Ob življenjskem jubileju jim želimo vse najboljše, še na mnoga zdrava leta in prijetno praznovanje.

- Husejin Salkanović – Gradbena operativa Ljubljana
- Latif Skenderović – GE Ravne na Koroškem
- Amalija Praček – Obrat gradbenih polizdelkov, Ljubljana
- Franc Bubnjar – GE Gradnje Ptuj
- Stjepan Loborec – GE Jesenice
- Miroslav Rejc – Inženiring Ljubljana
- Drago Vidović – GE Koper
- Munib Bekrić – GE Maribor
- Stojan Barašin – GE Ravne na Koroškem
- Jože Mencinger – Gradbena operativa Ljubljana
- Avgust Fekonja – GE Maribor
- Franc Zupancić – Inženiring Ljubljana
- Rok Regvar – GE Celje

60-letniki

Tudi ta mesec imamo štiri naše delavce, ki bodo napolnili ali pa so že napolnili 60 let. To so:

- Omer Mešić – GE Nizke gradnje Maribor
- Mašo Muharemović – GE Jesenice
- Stjepan Borak – GE Maribor
- Ivan Cehner – GE Maribor

M. F.

Edina predstavnica nežnejšega spola med upokojenci Gradbene operativa Jelka Gregorič s sliko slikarja Bolke za spomin na leta službe v Gradisu.

Lepo slovo od nekdanjih sodelavcev

Nageljni za upokojence

V tozdu Gradbena operativa Ljubljana so se pred nekaj leti odločili, da se bodo vsem delavcem, ki so se upokojili, priredili enako slovo – ne glede na prejšnji položaj na delovnem mestu, tako da ni nihče prikrajšan pri odhodu iz tozda.

Kot je običajno pri takih slovesnostih, so upokojenci med pogostitvijo obujali spomine na leta, ki so jih prebili v Gradisu. Delali pa so tudi že načrte za skupen izlet upokojencev tozda GO Ljubljana, ki naj bi bil letos jeseni.

Lani od avgusta naprej so se upokojili Ibro Hamzić, Zdravko Arsenović, Ivan Perko in Ernest Gomboc, letos pa Ibro Salkić, Štefan Šneberger, Danilo Aunović, Branko Babić, Josip Kovačić, Hasan Fazlić, Pavao, Panić, Jožef Flajšaker, Stanislav Mustavar, Lado Kramar, Jelka Gregorič, Mile Jovčić in Josip Igreč. Na slovesnost v Zdobrovo pa je prišlo le osem upokojencev.

Za takšna srečanja ob slovesu je potrebno izreči izredno pohvalo izvršnemu odboru osnovne organizacije sindikata tozda, vsem sodelavcem pa pristrčna hvala za trud in angažiranost ob slovesu odhoda v pokoj.

Štefan Šneberger

ZA VSE, KI NE GREDO NA MORJE!

Zadnjih nekaj let imajo najboljše šahiste v GE Maribor.

Za dober rezultat sta potrebna zbranost in mirna roka.

34. letne športne igre Gradisa

Prehodni pokal v GE Maribor

Lepo sončno vreme se je drugo junijsko soboto oddolžilo prizadevnim organizatorjem iz Škofje Loke za ves trud, ki so ga vložili v organizacijo letošnjega srečanja športnikov Gradisa. Pa ne samo organizatorjem in tehničnemu izvajalcu, tudi vsem športnikom Gradisa, ki so tokrat s poštenim in fair športnim odnosom prispevali, da so igre potekale brez zastojev po izdelanem programu.

Škoda je le, da je bilo tudi tokrat nekaj neresnih ekip, ki so se prijavile in se nato tekmovanja niso udeležile. Kljub vsemu se je na izredno lepih prizoriščih ob

dvorani Poden in tudi v njej, zbralo blizu šeststo tekmovalcev, ki so se tako kot doslej pomerili v sedmih športnih panogah.

Tokrat so pokazali največ športnega znanja člani ekipe iz GE Maribor, ki so le za tri točke prehiteli drugouvrščeno ekipo iz GO Ljubljana. Tudi 3. in 4. mesto sta dosegli mariborski ekipi in sicer iz Kovinskih obratov in Nizkih gradenj, kar kaže na razvejano športno dejavnost med našimi delavci na tem področju Slovenije.

V posameznih športnih panogah pa so bili doseženi naslednji rezultati:

Balananje: 1. GE Koper, 2. GO Ljubljana, 3. NG Maribor; **Mali nogomet:** 1. GE Maribor, 2.

LIO Škofja Loka, 3. GE Jesenice; **Šah:** 1. GE Maribor, 2. GO Ljubljana, 3. GE Celje; **Odbojka moški:** 1. GE Jesenice, 2. GE Ravne, 3. GE Maribor; **Odbojka ženske:** 1. NG Maribor, 2. GE Maribor, 3. PB Maribor; **Kegljanje moški:** 1. KO Maribor, 2. GE Jesenice, 3. GO Ljubljana, **Kegljanje ženske:** 1. SPO Ljubljana, 2. GE Koper, 3. GE Maribor; **Streljanje moški:** 1. SPO Ljubljana, 2. LIO Škofja Loka, 3. KO Maribor, **Streljanje ženske:** 1. KO Maribor, 2. GE Maribor, 3. LIO Škofja Loka; **Namizni tenis moški:** 1. OGP Ljubljana, 2. PB Ljubljana, 3. GO Ljubljana; **Namizni tenis ženske:** 1. PB Maribor, 2. KO Maribor, 3. NG Maribor.

7. GE Celje	53
8. LIO Škofja Loka	48
9. PB Maribor	33
10. DSSS Ljubljana	33
11. OGP Ljubljana	31
12. GE Gradnje Ptuj	31
13. GE Koper	27
14. KO Ljubljana	18
15. GE Ravne	11
16. PB Ljubljana	10
17. Inženiring	6
18. IB Ljubljana	4

Na prijetnem zaključku v dvorani Poden je najprej spregovoril pokrovitelj tekmovanja, **Anton Demšar** in nato vsem najboljšim ekipam podelil zasluženo priznanja.

Tako med samim tekmovanjem, kot tudi na zaključku, je bila vseskozi prisotna misel, da moramo kljub zaostrenim pogojem in kriznim situacijam, obdržati to vez med Gradisovci, zato je bilo ob slovesu veliko klicev: »Nasvidenje na 35. športnih igrah«.

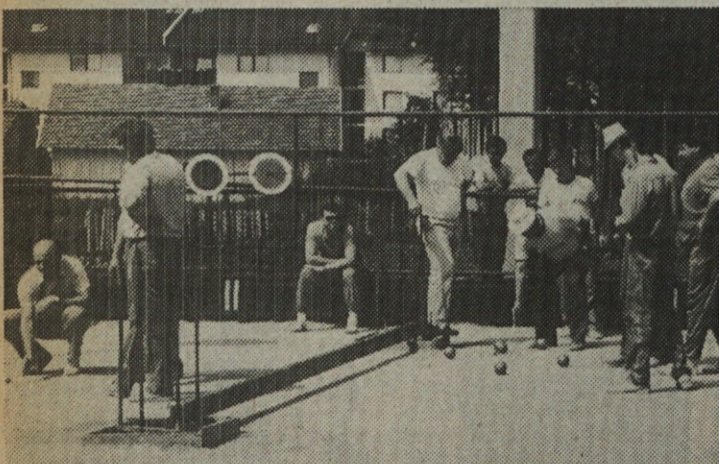
Matija Krnc

Dekleta so bila tudi na kegljišču elegantna.

Skupni vrstni red

	Točke
1. GE Maribor	79
2. GO Ljubljana	76
3. KO Maribor	71
4. NG Maribor	64
5. SPO Ljubljana	61
6. GE Jesenice	53

Pri balinarjih so odločali milimetri.

Tudi odbojkarji so dali vse od sebe.

NAGRADNA KRIŽANKA

	VSAKDO GA IMA	GOSPODAR- SKI URAD	PRENOČE- VANJE		MAMA	OGNjenik NA SI- CILIJU	RIMSKA SEDEM	ZADNJA ČRKA ABECED	GRADISOV POČ. DOM NA SLOV. OBALI		PEKLEN- ŠČEK, ZLODEJ	BLIŽJE, ZRAVEN	PIJACA MOR- NARJEV	UBRANO SOZVOČJE	POŠILJKA BLAGA, BREME	CVET, VRSTA ROŽE
MEDN. ZVEZA KNJIŽEV- NIKOV				PLAH, OB- ČUT. GL.						SOCASNO MOČI, NA- PETOSTI						
UMITI SE, OSVEŽITI								TOV. AVT. /PRINCI/ ZANIMIVA ZGODBA				DIJAŠKA KAZEN GRED, PREMA				
SKUPNI OBJEKTI ZA ODDIH																
DEL SKU- PINE, NE- KATERI				RIGANJE OSLOV OTR. FILM /FANTAZ. /			TOV. OSV. PIJAC HRTBOVJE, PD?						ORGANIZ. ENOTA, SLUŽBA V DSSS			
VIŠINSKE TOČKE					TORBA	KRAJ S PD V ISTRI POSEBEN TIP AVTA						SESTAVIL G. B.	AKADEMIK ODVEČNA MASCABA			KRATICA NAŠE VOJSKE
	PRENESEN POMEN PREGRI- NJALO									POGUMNE OSEBE, HEROJI	NA POROKO POVABLJEN GOST	ZVEPLO KUŠČAR, KI SPR. BARVO		KORUZI PODOBNA RASTLINA	ENOTA ZA EN. JOULE LEDENA SVEČA	
OKRASNA, EKSTOTIČNA PTICA				PRIDELEK IZ MORJA NADEBUDNI NASLEDNIK												
OZEK KONEC POLOTOKA				MEHANSKA NAPRAVA OSTI, NOZI					ZALIVČEK OB MORJU PODRAŽE- NO							
TONA				KRAJ S PD V DALMAC. PIKAJOČI INSEKTI												PRIJETEN BONJ, DISAVA
	PLOVILA V SPREMSTVU GOZDNI SADEŽI							OBROKI MEHUR, OTISČANEC					OBDOBJE, VEK RIBJE JAJČECE			
OSEBNI PRAZNIK				KRAJ PRI IL. BISTR. PRISLOV /OZ. Z. /							"ŽENSKA" PIJACA TINE GUZEJ					
ZAČINJEN Dodatek GLAVNIM JEDEM						VOJNA POŠTA	ZADOVOLJ- STVO ALPINIST. ODPRAVA							TOŽD V LIKVIDAC. ČRKOVANA 7. ČRKA		
NAMOTANO TEKSTILNO BLAGO, DOTA					GEOMETR. TELO					VISOKE KAMNITE GMOTE					METER ENOTA ZA MAGN. IND. /TESLA/	
DRŽAVNA BLAGAJNA					PRIIMEK ZDRAVNIKA V OBRATNI AMBULANTI						POGONSKO GORIVO					

Nagrajenci nagradne križanke

Pravilna rešitev za tiste, ki jim je bila junijska križanka pretežka: BORIS URBANC, SVETOVNI PRVAK, IPARI, NAEMA, NA LEDU, OVNAR, KT, LENT, IKRE, MOSTAR, VRBA, OL, ASTORIA, NA, ZIB, DLAN, ARGO, RESK, ŽARE, CORSE, ALVA, ABA, TIMOTEJ, CER, RIM, AJAS, UJ, ITA, STAVBA, ISKRA, JIM, KEMAL, USTA, SKALE, AVALA, STOP, ARNOL.

Sreča pa je bila naklonjena naslednjim reševalcem:

1. nagrada 5000 din: Majda Novak, GO Ljubljana
2. nagrada 4000 din: Suvad Salešević, DOŽ, Žibertova 27, Ljubljana
3. nagrada 3000 din: Marija Kešnar, Rodica, Miševa 13, Domžale
4. nagrada 2000 din: Jasna Perhavec, Biro za projektiranje, Maribor
5. nagrada 1000 din: Edin Hukanović, DOŽ, Žibertova 27, Ljubljana

Rešitve julijske nagradne križanke pošljite do 5. avgusta na naslov: GIP Gradis, Uredništvo Gradisovega vestnika, Šmartinska 134a, 61000 Ljubljana, s pripisom – za nagradno križanko.

Nizkogradjanci so se veselili četrtega mesta.

Borisu Urbancu je kristalno vazo za uspeh v Budimpešti v imenu Gradisa predala podpredsednica PO DO Milka Marc-Kloboves.

Priznanja za najuspešnejše kegljače

Urbancu zlati kegelj KZS

Uspehi naših predstavnikov na 17. svetovnem prvenstvu v kegljanju v Budimpešti so za nami, opravljene so tudi že nekatere analize, pred kratkim pa se je sestala tudi skupščina Kegljaške zveze Slovenije (KZS), na kateri so najuspešnejšim podelili priznanja ater sprejeli usmeritve za delo v drugi polovici letošnjega leta in za leto 1989.

Grafike akademskega slikarja Janeza Boljke so prejeli Boris Urbanc, Jožica Šeško in Marika Nagy-Kardinar, kristalni vazi pa Matjaž Hočevar in Darko Bizjak. Za vrhunske športne dosežke sta Urbanc in Šeškova prejela tudi najvišje priznanje Kegljaške zveze Slovenije - zlati kegelj.

Na skupščini je bilo ugotovljeno, da je v krajih, kjer je razvito tekmovalno kegljanje, prisotna tudi množičnost, a je kljub temu rekreativnih tekmovalcev premalo. Zato se bo v prihodnje tudi kegljanje vključilo v koledar prireditev ZTKO Slovenije »Razgibajmo življenje«.

Da bi pridobili na množičnosti in kakovosti, je tekmovalna komisija predlagala razširitev republiških lig s 6 na 8 oziroma z 8 na 10 ekip, kar bi tudi manjšim klubom omogočilo sodelovanje v organiziranem tekmovalnem sistemu, kajti samo množičnost in več tekmovalcev zagotavljata tudi kvaliteto.

KZS bo v prihodnje namenjala več pozornosti mladinskim in pionirskim kegljaškim šolam ter kegljanju v delovnih organizacijah in turizmu.

C. P.

Grmoščici pokal

Kegljači Gradisa niso bili uspešni v zaključnih bojih za nastop v finalu jugoslovanskega pokala.

V finale, ki je bilo konec junija, sta se uvrstili zagrebški ekipi Medveščak in Grmoščica. Uspešnejši so bili slednji, ki so zmagali z 11.006 : 10.662.

TK Gradis Branik izpadel iz 1. zvezne lige

Pirova zmaga

V borbi za obstanek v družbi najboljših je mariborski teniški klub Gradis - Branik sicer premagal doma zagrebško Mladost, toda to je bilo vseeno premalo, saj je Vojvodina premagala Radnički in osvojila še drugi dve točki. Tako je ostala v družbi najboljših, izpadla pa sta Gradis-Branik in zagrebška Mladost.

Mariborčani pravijo, da je vprašljiva regularnost lige, saj so morali en dan igrati v Mariboru, že drugi dan pa v Nišu. To je z napornim potovanjem celo noč in jasno je, da je naslednji dan bilo nemogoče igrati. Priznajo pa, da so si zapravili možnost obstanka v I. ligi že s tekmo z Vojvodino, saj so realno gledano boljše.

Zavedajo pa se, da v tem času nimajo homogene ekipe, ki bi bila sposobna solidnega nastopanja v močni prvotligaški konkurenci. Tudi če bi TZJ razširila I. ligo za dve ekipe, s tem bi Gradis-Branik ostal v ligi, pomeni to samo nadaljno agonijo. V klubu bi se morali ojačati z dvema močnima slovenskima igralcema, če bi hoteli nastopati v najmočnejši ligi v državi.

Levji delež sedaj prispeva le Iztok Božič, ki se edini lahko kosa s samim vrhom jugoslovanskega tenisa. Lastnega kadra je v tem trenutku bolj malo, treba bo počakati še kakšna tri štiri leta, da bo kateri od mladih sposoben za boje v tej konkurenci.

Vprašljivo je tudi od kod denar za nastop v ligi. Za letošnje tekmovalstvo so porabili 8 milijonov

nov dinarjev kar je za klub izredno velik strošek. Še največ bo pri tem prikrajšan najboljši igravec Iztok Božič, ki bo tako ob težje in kvalitetnejše dvoboje. Že sedaj je vprašljiva kakovost treningov, kajti doma nima močnejših sparring partnerjev s katerimi bi treniral. Zato še vedno upa, da bo uresničena rešitev, ki je bila v klubu že sprejeta, da oddide za tri mesece na trening v tujino.

Franjo Štromajer

Lep uspeh

Iztok Božič

Članski teniški prvak za leto 1988 je postal Iztok Božič, član mariborskega teniskega kluba Gradis-Branik.

Prvenstvo na katerem je nastopilo 32 tekmovalcev iz 10 slovenskih klubov, je vzorno organiziral šaleški teniški klub iz Titovega Velenja.

Iztok Božič je naslov republiškega prvaka osvojil preprosto, saj ni izgubil niti enega niza, v finalnem srečanju pa je s 6:2, 6:4 premagal Starca.

C. P.

Koristna reklama

GE Koper pokrovitelj kolesarjev

TVD Partizan iz Pirana ima kot večina športnih organizacij težave z denarjem, tako da je zaprosil delovne organizacije ob Obali za finančno pomoč.

Vabilu se je odzval tudi naš tozd GE Koper, ki je prevzel pokroviteljstvo nad kolesarji - mladinci v tem klubu. V klubu je 17 mladih kolesarjev, med vožnjami pa nosijo majice z Gradisovim znakom.

Dobra in učinkovita reklamna poteza našega tozda, saj se mladi kolesarji udeležujejo tekem po vsej Sloveniji. M. M.

Na fotografiji sta Matjaž Mehle in Alen Cergol med treningom po koprskih ulicah.

GRADISOV VESTNIK

je glasilo delovne organizacije GIP GRADIS

Izdaja ga odbor za informacije: Srečko Friš - predsednik, člani: Marjan Čebokli, Aleksander Bojanič, Franjo Štromajer, Polona Kejžar in Milan Marčič - tajnik.

Glavni, odgovorni in tehnični urednik: Cveto Pavlin.

Člani uredniškega odbora: Aleksander Bojanič, Vinko Damjan, Ivanka Golob, Polona Kejžar, Ludvik Rudolf, Tatjana Savinšek in Franjo Štromajer.

Tisk: Tiskarna Ljudska pravica Ljubljana

Naklada: 9.100 izvodov

Naslov uredništva: GIP GRADIS, Gradisov vestnik, Šmartinska 134a, 61000 Ljubljana.

Telefon: (061) 441-422, int. 232 in 220